

Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің объектілерін және оның террористік тұрғыдан осал ведомстволарын терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы

Қазақстан Республикасының Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің 2024 жылғы 12 маусымдағы № 316/НҚ бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2024 жылғы 18 маусымда № 34506 болып тіркелді

"Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 10-2-бабының 1-тармағына сәйкес, БҰЙЫРАМЫН:

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің объектілерін және оның террористік тұрғыдан осал ведомстволарын терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулық бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің Жұмылдыру дайындығы, азаматтық қорғау және антитерроризм басқармасы заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің Заң департаментіне осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтер ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің аппарат басшысына жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Цифрлық даму, инновациялар және
аэроғарыш өнеркәсібі министрі

Ж. Мадиев

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының
Ішкі істер министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының
Ұлттық қауіпсіздік комитеті

Қазақстан Республикасының
Цифрлық даму, инновациялар
және аэроғарыш өнеркәсібі
министрі
2024 жылғы 12 маусымдағы
№ 316/НҚ Бұйрықпен
бекітілген

**Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі
министрлігінің объектілерін және оның террористік тұрғыдан осал ведомстволарын
терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулық**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің объектілерін және оның террористік тұрғыдан осал ведомстволарын терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулық "Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 10-2-бабының 1-тармағына сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің объектілерін және оның террористік тұрғыдан осал ведомстволарын (бұдан әрі – Министрлік) терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі талаптарды айқындайды.

2. Осы Нұсқаулық Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 сәуірдегі № 234 қаулысымен бекітілген Объектілерді террористік тұрғыдан осал объектілерге жатқызу қағидалары мен өлшемшарттарына сәйкес Министрліктің және оның ведомстволарының террористік тұрғыдан осал объектілерге жатқызылған объектілеріне (байланыс және телекоммуникация ("Қазпошта" АҚ, "Қазақтелеком" АҚ), Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер объектілері (Халыққа қызмет көрсету орталықтары, Халыққа қызмет көрсетудің мамандандырылған орталықтары) мен жердегі ғарыш инфрақұрылым объектілеріне қолданылады (ғарыш аппараттарын басқару кешендерінің объектілері және аэроғарыш өнеркәсібі мен оның ведомстволарының байланыс мониторингі жүйелері).

3. Осы Нұсқаулық Министрліктің объектілерінің терроризмге қарсы қорғалуы жөніндегі іс-шараларды жүргізуді қамтамасыз ететін басшылардың және өзге де лауазымды адамдардың пайдалануына, сондай-ақ Министрлік объектілерінің терроризмге қарсы қорғалуының жай-күйін зерделеу және тексеру кезінде бақылаушы және атқарушы органдардың қызметкерлеріне арналған. Нұсқаулық Министрліктің объектілерінің қорғалуын, оның ішінде олардың инженерлік-техникалық іріленуін, күзетуді ұйымдастыру тәртібін, өткізу және объектішілік режимдерді жүзеге асыруды,

сондай-ақ тиісті құжаттаманы жүргізуді қамтамасыз етудің жалпы тәсілдерін нақтылайды.

4. Террористік тұрғыдан осал Министрліктің объектілерін пайдалану кезінде меншік нысанына қарамастан, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 6 мамырдағы № 305 қаулысымен бекітілген Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыруға қойылатын талаптардың (бұдан әрі - Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыруға қойылатын талаптары), сондай-ақ осы Нұсқаулықтың сақталуы қамтамасыз етіледі.

5. Осы Нұсқаулықта мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) байланыс жүйесі – ақпаратты (ақпарат) беруге (алмасуға), объектінің күзет қызметінің жұмысын жедел басқаруға арналған техникалық құралдар мен арнайы бөлінген байланыс арналарының жиынтығы;

2) бақылау-өткізу пункті – адамдарды және көлік құралдарын бақылауды, өткізуді, тексеріп қарауды қамтамасыз етуге арналған арнайы жабдықталған орын;

3) бейнебақылау жүйесі – өзара ақпарат алмасуды жүзеге асыратын, жұмыс істеп тұрған бейнеарналардың, бейнедеректерді жазу мен сақтаудың бағдарламалық және техникалық құралдарының, сондай-ақ бағдарламалық және (немесе) техникалық басқару құралдарының жиынтығы;

4) жарықтандыру жүйесі – тәуліктің қараңғы уақытында бейнебақылау жүйесі үшін жарықтандырудың қажетті деңгейін және объектідегі адамдар мен көлік құралдарын көруді қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін техникалық құралдар жиынтығы;

5) инженерлік-техникалық нығайту – объектіге не оның бөліктеріне санкциясыз енуге қажетті қарсы іс-қимылды қамтамасыз ететін конструкциялық элементтер, инженерлік, техникалық құралдар және (немесе) олардың жиынтығы;

6) кіруді бақылау және басқару жүйесі – кіруді бақылауға, объектіге және (немесе) оның жекелеген аймақтарына персонал мен келушілердің кіру және (немесе) шығу құқықтарын шектеуге, ақпаратты жинауға және сақтауға арналған, техникалық жағынан үйлесімді аппараттық құралдардың және (немесе) бағдарламалық қамтылымның жиынтығы;

7) объектінің периметрі – құқық белгілейтін құжаттарға сәйкес объектінің шекарасы ;

8) профилактикалық және оқу іс-шаралары – персонал мен күзетті оқытудың алғашқы ден қою дағдыларын дарыту мақсатында нұсқамалар мен сабақ түрінде іске асырылатын алдын алу тәсілдері;

9) өткізу режимі – адамдардың санкциясыз кіруі (шығуы), көлік құралдарының кіруі (шығуы), мүлікті кіргізу (шығару), әкелу (әкету) мүмкіндігін жоққа шығаратын, белгіленген тәртіпті регламенттейтін қағидалар жиынтығы;

10) таранға қарсы құрылғылар (бөгеттер) – көлік құралдарын мәжбүрлеп баяулатуға және (немесе) тоқтатуға арналған инженерлік-техникалық бұйымдар;

11) терроризмге қарсы қорғалу паспорты – объект туралы жалпы және инженерлік-техникалық мәліметтер қамтылатын, оның терроризмге қарсы қорғалуының жай-күйін көрсететін және террористік тұрғыдан осал объектідегі терроризм актілерінің алдын алу, жолын кесу, барынша азайту және (немесе) салдарын жою жөніндегі іс-шараларды жоспарлауға арналған ақпараттық-анықтамалық құжат;

12) телевизиялық күзет жүйесі – бұзушылықтарды анықтауға және тіркеуге арналған жабық үлгідегі телевизиялық жүйе болып табылатын бейнебақылау жүйесі;

13) хабардар ету жүйесі – террористік тұрғыдан осал объектідегі адамдарды төтенше оқиғалар (авария, өрт, дүлей зілзала, шабуыл жасау, террористік акт) кезіндегі дабыл және қалыптасқан жағдайдағы іс-қимылдар туралы жедел хабардар етуге (жарықпен және (немесе) дыбыстық хабарлауға) арналған техникалық құралдар жиынтығы.

6. Министрлік объектілерінде терроризм актісін жасауға кедергі келтіру (терроризм актісін жасау қаупін төмендету) шаралар кешенін орындау және мыналарды қамтитын шарттарды сақтау арқылы қамтамасыз етіледі:

1) ұлттық қауіпсіздік органдары айқындайтын ықтимал Террористік қатерлердің сипаты мен ерекшелігін және олардың ықтимал салдарларын ескере отырып, объектінің терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету жөніндегі ұйымдастыру іс-шараларын өткізу;

2) объектіде терроризм актісін жасауға ықпал ететін ықтимал себептер мен жағдайларды анықтау және оларды жою;

3) қажетті инженерлік-техникалық құралдармен жабдықталуы;

4) белгіленген өткізу режимін қамтамасыз ету;

5) Министрлік объектілерінің персоналын және күзет қызметі субъектілерінің қызметкерлерін терроризм актісінің жасалу қатеріне бастапқы ден қоюға (терроризм актісінің жасалу белгілерін анықтау, бұл туралы басшылықты, құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды хабардар ету) даярлауды (оқытуды) ұйымдастыру арқылы жүзеге асырылады;

6) терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз етуге қойылатын талаптардың сақталуын бақылауды жүзеге асырады.

7. Министрлік объектілерінде ықтимал террористік қауіп-қатерлердің салдарын барынша азайту және (немесе) жою шаралар кешенін орындау және мыналарды қамтитын шарттарды сақтау арқылы қамтамасыз етіледі:

1) терроризм актісінің жасалғаны туралы Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік және (немесе) ішкі істер органдарын уақтылы хабардар етуге міндетті;

2) Министрлік объектісі персоналының террористік көріністерге ден қою, сондай-ақ жасалған терроризм актісі нәтижесінде туындаған техногендік сипаттағы қатерлерді

барынша азайту және (немесе) жою мәселелері бойынша оқу-жаттығуларға, жаттығулар мен эксперименттерге оларды уәкілетті мемлекеттік органдар және ұйымдар, жедел басқару органдары жүзеге асырған кезде қатысуы;

3) Министрлік объектісінің персоналы мен күзет қызметі субъектілерінің қызметкерлерін террористік сипаттағы қауіп-қатерлерге бастапқы ден қою дағдыларына оқыту;

4) Министрлік объектісінде терроризм актісі жасалған жағдайда персоналды және келушілерді құлақтандыруды және эвакуациялауды ұйымдастыру;

5) Министрлік объектісінің терроризмге қарсы қорғалу паспортын уақтылы жасауға және өзекті жай-күйде ұстау, оны тиісінше сақтау;

6) негізгі құтқару, авариялық және өзге де қызметтер келгенге дейін адамдардың өмірі мен денсаулығына тікелей қауіп төндіретін жағдайларды қоспағанда, терроризм актісінің салдарын жоюға және барынша азайтуға бағытталған алғашқы ден қою шараларын ұйымдастыру үшін қажетті күштер мен құралдарды қалыптастыру;

7) тіршілікті қамтамасыз ету жүйелерінің қауіпсіздігін және Министрлік объектісінің (сумын жабдықтау, электрмен жабдықтау, газ жабдығы, өрт сөндіру) Министрлік объектісінің персоналы мен келушілерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шұғыл шараларды дайындау және ұйымдастыру, эвакуациялау жолдарын айқындау, персоналды қорғау құралдарымен қамтамасыз етуге, қызметтің көрсетілген учаскелеріне жауапты адамдарды белгілеу арқылы қамтамасыз етіледі.

2-тарау. Министрліктің объектілеріне өткізу режимін ұйымдастыруға қойылатын талаптар

8. Өткізу режимі арналған:

1) адамдар мен көлік құралдарының объектіге немесе оның бір бөліктеріне (аймағына) рұқсатпен өтуін ұйымдастыру;

2) құқыққа қарсы ниеттері бар адамдарды, сондай-ақ оларды іске асыру үшін пайдаланылуы мүмкін құралдар мен заттарды анықтау болып табылады;

3) объектіні күзету, объектінің ықтимал қауіпті учаскелерін және қауіпті аймақтарды қорғау, оның ішінде оларда бөгде адамдардың бақылаусыз болуына жол бермеу арқылы қамтамасыз етеді.

9. Мемлекеттік күзетілуі тиіс объектілерде өткізу режимі Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыруға қойылатын талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

10. Министрлік объектілерінде өткізу режимін қамтамасыз ету жөніндегі негізгі іс-шаралар:

1) объектіге келген адамдарда олардың жеке басын куәландыратын құжаттарды, сондай-ақ адамдардың кіруіне (шығуына), көлік құралдарының кіруіне (шығуына), мүлікті әкелуге (әкетуге) құқық беретін құжаттарды тексеру;

2) көлік құралдары кірген (шыққан) кезде оларды қарап тексеруді және қарап тексеруді жүргізу;

3) күзетілетін аумақты көзбен шолып қарауды және бөгде адамдар мен белгісіз заттардың болуына қоршауды жүргізу;

4) күзетілетін аумаққа заңсыз жолмен кірген адамдарды мән-жайлар анықталғанға дейін ұстау және құқық қорғау органдарының қызметкерлерін шақыру;

5) Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес күзетілетін аумақтарда тәртіпті қамтамасыз ету, Министрлік объектісіне айқын шабуыл жасайтын адамдарға қарсы дене күшін, арнайы құралдарды және/немесе табельдік қаруды қолдану немесе адамдардың өміріне немесе Министрлік объектісінің қауіпсіздігіне қатер төндіретін құқыққа қарсы әрекеттер жасау;

б) терроризм актісінің алғышарттарына жедел ден қою (аумаққа тыйым салынған заттарды өткізуге әрекет жасау, объектіге жақын жерде күдікті адамдардың пайда болуы) және қажетті ақпаратты құқық қорғау органдарына жеткізу болып табылады.

11. Күзетілетін аумақта өткізу режимін тікелей ұйымдастыру үшін объектінің меншік иесі, иеленушісі немесе басшысы өткізу режимін ұйымдастыруға жауапты лауазымды адамды және тиісті өткізу режимін қолдайтын бөлімшені айқындайды.

Өткізу режимін ұйымдастыруға жауапты лауазымды адам өткізу режимі мәселелері бойынша объект басшылығының атынан нұсқау беру және билік ету жөніндегі өкілеттіктері бар объектінің штаттық қызметкерлерінің қатарынан тағайындалады.

Тиісті өткізу режимін қолдайтын бөлімшеге объектінің штаттық қызметкерлері тағайындалады. Қызметкерді объектінің өткізу режимін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларға тарту туралы түпкілікті шешімді объектінің басшысы қабылдайды.

Өткізу режимін қамтамасыз ететін бөлімшенің құрамы күзетілетін аумаққа байланысты қызметкерлердің қажетті санының, бірақ кемінде екі қызметкердің кезекшілікке түсуін, сондай-ақ кемінде үш ауысымның болуын көздейді.

Кезекшілікке түсу тәртібін және кезекшілікті қабылдау және беру жөніндегі іс-шараларды объектінің басшысы айқындайды.

12. Өткізу режимін қамтамасыз ету мақсатында мемлекеттік күзетуге жатпайтын Министрлік объектілерінің басшылығы күзетуге "Күзет қызметтерінің барлық түрлері, оның ішінде террористік тұрғыдан осал объектілерді күзету" лицензиясы бар жеке күзет ұйымдарымен, мемлекеттік сатып алу, оның ішінде квазимемлекеттік сектордың жекелеген субъектілерін сатып алу туралы заңнама талаптарын сақтай отырып, күзет қызметтерін көрсету туралы шартын жасасады.

Күзет қызметі субъектісімен күзет қызметтерін көрсету туралы шарт жасалған жағдайда, шартта күзет қызметі субъектісінің объектінің терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету жөніндегі міндеттері айтылады.

3-тарау. Профилактикалық және оқу іс-шараларын ұйымдастыруға қойылатын талаптар

13. Профилактикалық және оқу іс-шаралары объектінің негізгі ерекшеліктері, онда терроризм актісі жасалған жағдайда ықтимал салдарлар, терроризм актілерін болғызбау және объект аумағына бөгде адамдардың кіруіне жол бермеу жөніндегі іс-шараларды жүргізу тәртібі туралы, сондай-ақ осы Нұсқаулыққа 1-қосымшаға сәйкес сабақтар тақырыптарының нұсқалары бойынша егер олардың кінәсінен терроризм актісін жасауға жол берілген болса, қызметтік міндеттерін атқару кезіндегі олқылықтар үшін жауапкершілік туралы Министрлік объектілері қызметкерлеріне жеткізу мақсатында жүргізіледі.

14. Оқу іс-шараларын Министрлік объектілерінің персоналы бар басшылары, сондай-ақ объектіні күзетуге тартылатын қызметкерлері бар күзет қызметі субъектілерінің басшылары ұйымдастырады.

Қызметкерлермен сабақтар жеке немесе бір үлгідегі объектілердің қызметкерлер тобымен дәріс, нұсқама, практикалық іс-қимылдарды орындай отырып жаттығулар түрінде өткізеді, сондай-ақ бейне сабақтар пайдаланады.

15. Оқу жаттығу іс-шаралары персоналды күдікті адамдар мен заттарды анықтауға, терроризм актісін (актілерін) жасау немесе жасау қаупі жағдайында залалды болдырмау немесе азайту жөніндегі іс-әрекеттерге, оның салдарларынан қорғау тәсілдеріне, келушілер мен персоналды объектіден қауіпсіз және уақтылы эвакуациялауға үйретуді қамтамасыз етеді.

16. Теориялық сабақтар (лекциялар) барысында қажетті ақпарат (регламенттеуші нормативтік құқықтық актілердің талаптары, нұсқаулықтар, іс-қимылдар алгоритмі, Министрлік объектісінің ерекшеліктері) жеткізіледі, ал практикалық сабақтар барысында персоналдың іс-қимылы пысықталады:

1) қауіпсіз және кедергісіз эвакуация жүргізу бойынша;

2) терроризм актісі қатері төнген жағдайда;

3) объектіде күдікті адамдар мен заттар, сондай-ақ объектіге тән терроризм актілерін жасаудың өзге де сценарийлері анықталған кезде тыйым салынады.

17. Нұсқама кезінде персоналға объект үшін террористік қауіптердің неғұрлым ықтимал сипаты мен ерекшелігі және олар туындаған кездегі мінез-құлық қағидалары, салдарын барынша азайту және жою тәсілдері жеткізіледі.

18. Объектінің өткізу режимін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларға тартылатын қызметкерлермен терроризмге қарсы қорғаудың инженерлік-техникалық құралдарын пайдалану дағдыларын алу және (немесе) жетілдіру, келушілерді және автокөлік құралдарын қарап тексеру техникасы, жарылғыш құрылғылардың орнатылуы мүмкін орындарды анықтау бойынша қосымша сабақтар өткізіледі.

19. Нұсқама өткізу сипаты мен уақыты бойынша жоспарлы және жоспардан тыс болып бөлінеді.

Осы Нұсқаулыққа 2-қосымшаға сәйкес жоспарлы нұсқама жылына кемінде бір рет жүргізіледі.

Жоспардан тыс нұсқаманы Министрлік объектілерінің басшылары немесе өзге де лауазымды адамдары, күзет қызметі субъектілерінің басшылары не жүргізілетін оқу-жаттығуларға, жаттығулар мен эксперименттерге тартылған мемлекеттік органдардың өкілдері мынадай жағдайларда жүргізеді:

- 1) объект орналасқан өңірде террористік қауіптілік деңгейі енгізілген;
- 2) терроризм актісін жасаудың ықтимал қатері туралы ақпарат болған;
- 3) оқу-жаттығуларға, жаттығуларға, эксперименттерге дайындалған;
- 4) күзет іс-шараларын өткізуге дайындалған жағдайларда жүргізеді.

Жоспардан тыс нұсқама жеке немесе қызметкерлер тобымен жүргізіледі. Жоспардан тыс нұсқаманың мазмұны оны жүргізу қажеттілігін тудырған себептер мен мән-жайларға байланысты әрбір нақты жағдайда айқындалады.

20. Практикалық және теориялық сабақтар террористік тұрғыдан осал Министрлік Министрлік объектісінің басшысы (күзет қызметі субъектісінің басшысы) бекіткен өткізу кестесіне сәйкес жылына кемінде бір рет кезеңділікпен жүргізіледі.

21. Жұмысқа алғаш қабылданған барлық қызметкерлермен объектіні қорғау тәртібі және терроризм актісін жасау үшін пайдаланылатын басқа да ақпаратты жария етуге тыйым салу туралы талаптармен, объектіге шабуыл жасау кезіндегі іс-қимыл тәртібімен таныстыру бойынша сабақтар өткізіледі.

22. Өткізу режимін ұйымдастыру бойынша кезекшілікке түсетін қызметкерлермен нұсқама айына кемінде бір рет өткізіледі. Сондай-ақ, демалыстан, іссапардан және емделуден 10 (он) тәуліктен астам мерзімге келген адамдар міндетті түрде нұсқамадан өтеді.

23. Шабуыл жасау қаупі төнген немесе ол жасалған кезде объектіні күзетуге тартылатын қызметкерлердің практикалық іс-қимылдарын орындай отырып жаттығулар кезекші ауысымның әрбір құрамымен айына кемінде бір рет өткізіледі.

24. Осы Нұсқаулыққа 3-қосымшаға сәйкес нұсқамалар мен сабақтарды өткізу туралы терроризмге қарсы қорғау жөніндегі оқу-жаттығу іс-шараларын есепке алу журналына жазба жүргізіледі.

Персонал саны көп (20 адамнан астам) объектілер үшін көрсетілген іс-шаралардың өткізілуін құжаттандыру хаттама немесе анықтама түрінде жүзеге асырылады.

4-тарау. Террористік көріністерге ден қою, сондай-ақ жасалған терроризм актісінің нәтижесінде туындаған техногендік сипаттағы қатерлерді жою мәселелері бойынша өзара іс-қимылды ұйымдастыруға қойылатын талаптар

25. Министрлік объектілерінің басшылары объектіде терроризм актісінің жасалу қаупі немесе жасалуы туралы (және/немесе жасырын сипаттағы) ақпарат алған кезде ақпаратты дереу жеке өзі немесе ол уәкілеттік берген тұлға арқылы өзінің иелігіндегі

байланыс құралдары арқылы аумақтық ұлттық қауіпсіздік, ішкі істер органдарына, сондай-ақ қарауында объект болатын мемлекеттік органға (ұйымға) жеткізеді (қайталайды).

26. Телефон байланысы немесе радиобайланыс құралдарының көмегімен ақпарат ұсынған кезде ақпарат беруші тұлға өзінің тегін, атын, әкесінің атын (бар болса), лауазымын, объектінің атауын атай отырып ұсынылады және объектіде терроризм актісінің жасалу қаупі немесе жасалуы туралы қолда бар ақпаратты хабарлайды.

27. Объектіде терроризм актісінің жасалу қатеріне мыналар жатады:

объектіге дайындалып жатқан терроризм актісі туралы хабарлама алу (және/немесе жасырын);

қорғалатын аумаққа тыйым салынған заттарды заңсыз әкелу (әкеліну) әрекеттері;

объектінің аумағында салынған құрылғыларды немесе мақсаты белгісіз заттарды табу;

объект қызметкерлерінің ескертулеріне ден қоймайтын белгісіз күдікті адамдар тобының Министрлік объектісінің жанындағы алымы.

28. Министрлік объектілерінің басшылары және (немесе) олар уәкілеттік берген адамдар ақпаратты тиісті мемлекеттік органдарға жеткізгеннен кейін дереу объектіге келуге және терроризм актісін болғызбау немесе оның салдарын жою үшін келген әлеуетті құрылымдардың қызметкерлеріне өзін таныстыруға және оларға терроризмге қарсы операцияны жүргізу үшін қажетті ақпаратты беруге көмек көрсетуге міндетті.

29. Терроризм актісі жасалған немесе дағдарысты жағдайлар туындаған жағдайда жұмыс уақытында Министрлік объектісінің басшысы тағайындаған объектінің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге жауапты лауазымды адам ден қоюдың бастапқы шараларын ұйымдастыруға жауапты болып табылады.

30. Терроризм актісі жасалған немесе жұмыстан тыс уақытта дағдарысты жағдайлар туындаған жағдайда, алғашқы ден қою шараларын ұйымдастыруға жауапты кезекші ауысымның аға қызметкері болып табылады, ол объект басшылығы немесе дағдарысты жағдайды жою жөніндегі әлеуетті құрылымдар өкілдері келгенге дейін ден қоюдың бастапқы шараларын орындауды ұйымдастырады.

31. "Терроризм актісі қатерінің туындауы туралы ақпарат мониторингінің және халықты хабардар етудің мемлекеттік жүйесінің ұйымдастырылуы мен жұмыс істеуі қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 9 тамыздағы № 611 Жарлығына сәйкес жүзеге асырылатын террористік қауіптіліктің деңгейлерін белгілеу кезінде Министрлік объектілерінің басшылары немесе өзге де лауазымды адамдары мынадай қауіпсіздік шараларын қолданады:

1) террористік қауіптіліктің "сары" деңгейінде:

объектіде өткізу режимін күшейту;

қауіпсіздік, құлақтандыру, бейнебақылау және күзет сигнализациясы жүйелерінің жұмыс қабілеттілігін тексеру және қамтамасыз ету;

келушілерді, персоналды және көлік құралдарын, арнайы техникалық құралдарды пайдалана отырып тексеру;

алынған ақпаратқа қарай тиісті саладағы мамандарды тарта отырып, күзет қызметтерін көрсету туралы шарт жасасқан күзет қызметі субъектілеріне, дағдарыс жағдайларын оқшаулау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын объектілердің персоналына, қызметшілері мен жұмыскерлеріне нұсқама беру;

терроризм актісін (актілерін) жасау немесе жасау қатері төнген кезде персоналмен іс-қимыл бойынша оқу-жаттығу іс-шараларын өткізу;

эвакуацияланған адамдардың уақытша болатын орындарын, материалдық құндылықтар мен құжаттаманы анықтай отырып, объектілерді шұғыл эвакуациялау мәселелерін пысықтау;

2) террористік қауіптіліктің "қызғылт сары" деңгейі кезінде (террористік қауіптіліктің "сары" деңгейі белгіленген кезде қабылданатын шаралармен қатар):

терроризм актілеріне ден қою, сондай-ақ жасалған терроризм актісінің нәтижесінде туындаған техногендік сипаттағы қатерлерді жою мәселелері бойынша терроризмге қарсы күрес жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органдармен және ұйымдармен, республикалық, облыстық, республикалық маңызы бар қала, астана, аудан (облыстық маңызы бар қала) және терроризмге қарсы күрес жөніндегі теңіз жедел штабтармен бірлескен іс-қимылдарды пысықтау;

күзет қызметтерін көрсету туралы шарт жасасқан күзет қызметі субъектілерін, дағдарысты жағдайларды оқшаулау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын объектілердің персоналын, қызметшілері мен жұмыскерлерін жоғары дайындық режиміне келтіру;

қауіпті өндірістік объектілердің қызметін және күзет қызметін тоқтата тұру;

3) террористік қауіптіліктің "қызыл" деңгейі белгіленген кезде (террористік қауіптіліктің "сары" және "қызғылт сары" деңгейлері енгізілген кезде қолданылатын шаралармен қатар):

адамдарды құтқару жөнінде шұғыл шаралар қабылдау, құтқару қызметтері мен құралымдарының үздіксіз жұмыс істеуіне жәрдемдесу;

Министрлік объектілерінің қызметін тоқтата тұру;

күзет қызметін тоқтата тұру.

5-тарау. Террористік тұрғыдан осал объектінің терроризмге қарсы қорғалу паспортын әзірлеуге және онымен жұмыс істеуге қойылатын талаптар

32. Қандай да бір объектінің меншік иелері, иеленушілері, басшылары мен лауазымды адамдары терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету мақсатында объектінің терроризмге қарсы қорғалу паспортын Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2023 жылғы 14 маусымдағы № 481 және Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті Төрағасының 2023 жылғы 26 маусымдағы № 51 бірлескен

бұйрығымен (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32950 болып тіркелген) бекітілген террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуының үлгілік паспортына сәйкес екі данада жасайды, электрондық нұсқасын бірге әзірлейді.

33. Паспорттың жобасы объектілердің басшылары немесе оларды алмастыратын адамдар объектіні террористік тұрғыдан осал объектілердің, облыстың, республикалық маңызы бар қаланың немесе Астананың тізбесіне енгізу туралы тиісті хабарлама алған кезден бастап қырық бес жұмыс күні ішінде жасалады.

34. Облыстың, республикалық маңызы бар қаланың немесе Астананың террористік тұрғыдан осал объектілер тізбесіне енгізілген объект паспортының жобасы жасалғаннан кейін күнтізбелік он күн ішінде Үлгілік паспортта көрсетілген лауазымды адамға келісуге жіберіледі.

Паспорттың жобасын келісу мерзімі үлгілік паспортта көрсетілген лауазымды адамға паспорт келіп түскен күннен бастап он бес жұмыс күнінен аспауға тиіс.

35. Паспорттың жобасына ескертулер болған жағдайда, ол қайтаруға себеп болған себептерді көрсете отырып, паспорттың жобасын жіберген адамға қайтарылады.

Паспорттың жобасы қайтарылған күннен бастап он бес жұмыс күнінен аспайтын мерзімде пысықталады.

Қайта келіп түскен паспорт жобасын келісу мерзімі (бұрын көрсетілген ескертулерді орындау үшін) жеті жұмыс күнінен аспауға тиіс.

36. Ведомстволық Тізбеге енгізілген объект паспортының жобасын, егер Қазақстан Республикасының заңнамасында өзгеше белгіленбесе, осы Нұсқаулықта айқындалған лауазымды адам келіседі.

Келісілгеннен кейін он жұмыс күні ішінде паспортты объектінің құқық иесі болып табылатын ұйымның меншік иесі, иесі немесе ұйымның, бөлімшесінің басшысы бекітеді (және/немесе ол жаңартылған кезде).

37. Ғимарат, ғимарат (ғимараттар мен құрылыстар кешені) бірнеше құқық иеленушіге тиесілі объектілерді орналастыру үшін пайдаланылған жағдайларда, паспорт жасау олардың арасындағы жазбаша келісім бойынша объектілердің барлық құқық иеленушілерімен немесе олардың біреуімен бірлесіп жүзеге асырылады.

38. Бірлесіп жасаған кезде паспортты террористік тұрғыдан осал объектілердің барлық құқық иелері бекітуге тиіс.

Бір құқық иеленуші жасаған кезде паспортты объектінің басқа құқық иеленушілерімен келісім бойынша объектінің басшысы бекітеді.

Паспорттың көшірмелерінің (электрондық көшірмелерінің) саны және оларды объектінің басқа құқық иеленушілеріне жіберу олардың құқық иеленушілері арасындағы жазбаша келісіммен айқындалады.

39. Объектінің терроризмге қарсы қорғалуы паспортының бірінші данасы (түпнұсқасы) объектінің құқық иесі болып табылатын ұйым басшысының бұйрығымен айқындалған жауапты тұлғада немесе объектінің бөлімшесінде сақталады.

Паспорттың екінші данасы және паспорттың электрондық нұсқасы (электрондық ақпарат тасығышта PDF форматында) ол бекітілген немесе түзетілген күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірілмейтін мерзімде сақтау үшін Қазақстан Республикасы Ішкі істер органдарының аумақтық бөлімшелеріне жіберіледі.

40. Паспорт өзгерген жағдайларда түзетіледі:

- 1) меншік құқығы,
- 2) объектінің басшысы;
- 3) объектінің атауы;
- 4) объектінің негізгі мақсаты;

5) Объектінің жалпы ауданы мен периметрі, іргелес аумақты салу немесе күрделі жөндеу, ғимараттарды (құрылыстар мен құрылыстарды) және инженерлік жүйелерді реконструкциялау аяқталғаннан кейін, егер конструкцияда өзгерістер жүргізілген болса ;

6) объектінің ықтимал қауіпті учаскелері;

7) объектінің терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету үшін тартылатын техникалық құралдар.

Паспортқа түзетулер енгізу оның өзгеру себебі туындаған сәттен бастап жиырма жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады. Жекелеген жағдайларда терроризмге қарсы комиссияның шешімі бойынша объектінің күрделілігіне және енгізілетін өзгерістерге сүйене отырып, өзге де мерзімдер белгіленуі мүмкін.

41. Паспортқа объектінің құқық иесі болып табылатын ұйым басшысының немесе ұйымның паспортқа қол қоюға уәкілеттік берген тұлғасының қолымен куәландырылған өзгерістер енгізіледі. Өзгерістер болған паспорттың элементтері ғана ауыстырылуға жатады. Бір мезгілде объектінің құқық иесі болып табылатын ұйым басшысының қолы қойылған тиісті өзгерістер туралы ақпарат паспорттың екінші данасына қоса тіркелу үшін Қазақстан Республикасының Ішкі істер органдарына жіберіледі.

42. Паспорт толық ауыстырылуға жатады:

- 1) кемінде бес жылда бір рет;
- 2) паспорт мәтінінің жартысынан астамына түзетулер енгізілген жағдайда.

Күші жойылған паспорт тиісті акт жасала отырып, комиссиялық тәртіппен жойылуға тиіс.

Акт объектінің құқық иесі болып табылатын ұйымда қалады. Актінің көшірмесі паспорттың екінші данасының сақтау орны бойынша жіберіледі.

43. Паспорттың мәліметтері Қазақстан Республикасының Үкіметі 2022 жылғы 24 маусымдағы № 429 бекітілген таратылуы шектелген қызметтік ақпаратқа мәліметтерді жатқызу және онымен жұмыс істеу Қағидаларына сәйкес шектеулі сипатта болады.

6-тарау. Террористік тұрғыдан осал объектілерді инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыруға қойылатын талаптар

1-параграф. Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер саласындағы террористік тұрғыдан осал объектілерді инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыруға қойылатын талаптар

44. Объектілердің терроризмге қарсы қорғалуына қойылатын сараланған талаптарды белгілеу мақсатында терроризм актісі жасалуының ықтимал салдарларына қарай және оның Министрлік құзыреті саласындағы салалардың орнықты жұмыс істеуі үшін маңыздылығы негізінде Министрлік объектілерін топтарға бөлу жүргізіледі:

бірінші топ – мемлекеттік қорғалуға жататын объектілер (мемлекеттік қорғалуға жататын объектілер тізбесіне енгізілген);

екінші топ – "Азаматтарға арналған үкімет "Мемлекеттік корпорациясы" коммерциялық емес акционерлік қоғамының және оның филиалдарының объектілері;

үшінші топ – Қазақстан Республикасының ғарыш аппараттарын басқарудың Жерүсті кешендерінің объектілері және аэроғарыш өнеркәсібінің байланыс мониторингі жүйелері, почта байланысы және телекоммуникация объектілері.

45. Министрліктің террористік тұрғыдан осал объектілері (бірінші, екінші және үшінші топтар) полицияның жедел басқару орталықтарына немесе аумақтық ішкі істер органдарының кезекші бөлімдеріне бейнебақылау жүйесімен жарақтандырылады.

Бірінші, екінші және үшінші топтағы объектілер осы тараудың талаптарына сәйкес инженерлік-техникалық жабдықпен жарақталады.

46. "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы" коммерциялық емес акционерлік қоғамының және оның филиалдарының объектілерін жарақтандыру үшін келесі инженерлік-техникалық құралдар пайдаланылады:

1) объектінің периметрін жабдықтау бойынша:

- кіруді бақылау және басқару жүйелері;
- күзеттік жарықтандыру құралдары мен жүйелері;

2) объектідегі жағдайды бақылау бойынша:

- байланыс жүйелері мен құралдары;
- хабарлау жүйелері мен құралдары;
- күзет, дабыл және өрт сигнализациясы жүйелері;
- техникалық тексеру құралдары;

3) қауіпсіздік жүйесінің жұмысыне қамтамасыз ететіндер:

Террористік тұрғыдан осал объектілерді осы тармақта тікелей көрсетілмеген, бірақ сол міндеттер мен функцияларды орындайтын немесе сол мақсаттарға жауап беретін өзге де инженерлік-техникалық жабдықпен жарақтандыруға жол беріледі.

47. Инженерлік-техникалық жабдықтар осы Нұсқаулықтың 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57-тармақтарының талаптарына сәйкес келтіру қажет.

48 Бақылау-өткізу пункттерінің саны адамдар мен көлік құралдарының қажетті өткізу қабілетін қамтамасыз етуді ескере отырып айқындалады.

Автокөліктік бақылау-өткізу пункті адамдардың өтуіне арналған бақылау-өткізу пунктіне жақын орналасады.

Бақылау-өткізу пункттері ғимараттарының (орынжайларының) сыртқы қоршау конструкциялары (қабырғалары мен жабындары) құқыққа қарсы сипаттағы іс-әрекеттерді қоса алғанда, сыртқы әсерлерге төзімді конструкциялармен қамтамасыз етіледі және айналмалы шолуы болады.

Бақылау-өткізу пунктінде адамдардың рұқсатсыз өтуін болдырмау үшін автоматтандырылған немесе механикалық қол құрылғылары, турникеттер, кішкене қақпалар орнатылады.

Бақылау-өткізу пунктін тексеру жүргізу үшін металдардың әртүрлі типтерін тануға қабілетті стационарлық немесе қол құралдарымен жабдықтауға жол беріледі.

Бақылау-өткізу пунктінің орынжайы байланыс, өрт сөндіру құралдарымен жарақталады және орталықтандырылған бақылау пультіне қосылған дабыл сигнализациясы жүйесімен жабдықталады.

Объект бір ғимаратта орналастырылған жағдайда, бақылау-өткізу пункті ғимарат ішінде орталық кіреберіске жақын жабдықталады, ал автокөлік бақылау-өткізу пункті көлік құралдарының ғимаратқа кіруі көзделген жағынан жабдықталады.

Іргелес аумақ болмаған жағдайда, автокөлік бақылау-өткізу пункті жабдықталмайды.

"Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы" коммерциялық емес акционерлік қоғамының және оның филиалдарының объектілерінде тиісті өткізу және объектішілік режимді сақтау үшін жауапкершілік құзыреттер шеңберінде Қауіпсіздік қызметіне, Мемлекеттік құпияларды қорғау қызметіне, Әкімшілік-шаруашылық қызмет департаментіне, "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы" коммерциялық емес акционерлік қоғамының және оның филиалдарының құрылымдық бөлімшелеріне, сондай-ақ объектіні қорғау жөніндегі шарт жасасқан күзет қызметі субъектісіне жүктеледі.

"Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы" коммерциялық емес акционерлік қоғамының және оның филиалдарының объектілерінде өткізу және объектішілік режимді қамтамасыз етуді тиісті лицензиялары бар жеке күзет ұйымдарының қызметкерлері жүзеге асырады.

49. Кіруді бақылау және басқару жүйесі келесілерді қамтамасыз етеді:

1) бақылау пункттері арқылы күзетілетін орынжайларға объектінің қызметкерлері мен келушілерінің кіруін шектеу;

2) объектінің әрбір қызметкерін келу және кету уақытын тіркеп белгілеу;

Объектіні кіруді бақылау және басқару жүйесімен жарақтандыру кірудің негізгі үш аймағында жүргізіледі:

1) бірінші аймақ – персонал мен келушілерге кіру шектелмеген ғимараттар, аумақтар, орынжайлар;

2) екінші аймақ – кіру шектеулі персонал құрамына, сондай-ақ бір реттік рұқсат қағаздары бойынша немесе объект персоналы ілесіп жүретін келушілерге рұқсат етілген орынжайлар;

3) үшінші аймақ – қатаң белгіленген қызметкерлер мен басшылардың кіруіне болатын объектінің арнайы орынжайлары.

Адамдарды бақылау пункттері арқылы объектіге өткізу:

1) бірінші кіру аймағында бір сәйкестендіру белгісі бойынша;

2) екінші кіру аймағында екі сәйкестендіру белгісі бойынша (мысалы, электрондық карточка және механикалық құлыптың кілті);

3) үшінші кіру аймағында – екі және одан да көп сәйкестендіру белгілері бойынша жүргізіледі.

Кіруді бақылау және басқару жүйесімен:

1) объектіге негізгі және қызметтік кіреберісті;

2) ғимаратқа кіруге арналған сыртқы есікті;

3) қызметтік орынжайлардың есіктерін;

4) күзет бөлімшелері орынжайларының есіктерін;

5) орталықтандырылған бақылау пульті орынжайларының есіктерін;

6) басшылықтың қалауы бойынша басқа да орынжайларды жабдықтау қажет.

50. Периметр бойынша күзеттік жарықтандыру желісі сыртқы жарықтандыру желісінен жеке орнатылып, жеке-дара учаскелерге бөлінеді.

Негізгі және ішкі қосалқы қоршауды жарықтандырудың (жарық беруі кемінде 100 люкс) жергілікті анықтау учаскелерін ескере отырып, периметрді қорғау жүйелерінен қосылу мүмкіндігі қамтамасыз етіледі.

Күзеттік жарықтандыру аспаптары ретінде мол жарық беретін прожекторлар, қыздыру лампалары немесе балама үлгідегі шамдар қолданылады.

Жарықтандыру аспаптары бақылау-өткізу пункті бақылаушыларының көздерін қарықтырмайтындай орналастырылады.

Шамдар арасындағы арақашықтық, олардың қуаты мен конструкциясы жарықтандыру нормалары бойынша қажетті жарықтың жаппай, біркелкі жолағын жасау есебінен алынады.

Күзет қызметтік орынжайлары үшін жарықтандыру нормаларын айқындау қолданыстағы нормалар мен қағидалар негізінде жүргізіледі.

Күзеттік жарықтандыру:

1) шамдардың жарық нүктелері бүркемеленетіндей және ені кемінде 3 метр тұтас жолақты құрайтындай қажетті біркелкі жарықтандырумен;

2) жарықтандыруды басқару – кез келген учаскені немесе бүкіл периметрдегі жарықтандыруды қосу мүмкіндігімен қамтамасыз етіледі.

Күзеттік жарықтандыру шамдары аумақтың ішкі қоршау желісіне тікелей жақын, қызмет көрсету үшін қолайлы және қауіпсіз жерлерде орнатылады.

Бақылау-өткізу пункттері, санатты үй-жайлардың дәліздері авариялық жарықтандырумен қосымша жабдықталады. Жұмыстық жарықтандырудан авариялық жарықтандыруға және кері ауыстыру автоматты түрде жүзеге асырылады.

51. Жедел байланыс жүйесі:

1) жедел байланыс жүйелері үшін жиілік диапазонындағы жұмысты;
2) күзет пунктіндегі кезекші мен қызмет көрсету аумағындағы күзет нарядтарының арасындағы екіжақты радиобайланысты;

3) Министрлік объектілері мен іргелес жатқан аумақта орнатылған байланысты жеткілікті қамтамасыз ету үшін қызмет көрсету сыйымдылығы мен аймағын;

4) берілетін ақпараттың қорғалуын;

5) негізгісі өшіп қалған кезде базалық жабдықтың, коммутация орталығының және жүйенің диспетчерлік орталығының резервтік электрмен қуаттауға автоматты түрде ауысу (және керісінше) мүмкіндігін қамтамасыз етеді. Резервтік қуаттау көзінен жұмыс істеу уақыты – кемінде 2 сағат.

Жедел байланыс жүйесі құрауыштарының конструкциясы оларды пайдалану, қызмет көрсету және жөндеу кезінде қызмет көрсететін персоналдың электр қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

52. Хабардар ету жүйесі:

1) ғимараттарға, үй-жайларға, адамдар тұрақты түрде немесе уақытша болатын объекті аумағындағы учаскелерде дыбыстық және (немесе) жарықтық сигналдар беруді ;

2) қауіптілік сипаты, эвакуациялау қажеттілігі мен жолдары, адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған басқа да іс-қимылдар туралы сөйлеу ақпаратын трансляциялауды жүзеге асыруы;

3) "Азаматтық қорғау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Азаматтық қорғау туралы Заңы) нормаларына сәйкес хабардар ету сигналдарын көздейді.

Объектіде мыналар:

1) лауазымдық міндеттерінде штаттан тыс жағдайлардың алдын алу немесе олардың салдарын жою жөніндегі іс-шараларға қатысуы көзделген қызметкерлерді шақыру схемасы;

2) штаттан тыс жағдайлар кезінде қызметкерлердің іс-қимыл алгоритмдері;

3) эвакуациялау жоспарлары;

4) хабардар ету сигналдарының жүйесі қамтылатын хабардар ету жоспары әзірленеді.

Хабардар ету жүйесінің іс-қимылы барысында адамдарды эвакуациялау:

1) авариялық және күзеттік жарықтандыруды қосумен;

2) эвакуациялық процесті қиындататын (өтетін жерлерде, тамбурларда, баспалдақ алаңдарында және басқа жерлерде адамдардың топталуы) дүрбелеңнің және басқа да көріністердің алдын алуға бағытталған арнайы әзірленген мәтіндердің хабардар ету жүйесі арқылы берумен;

3) эвакуациялау бағыттары мен жолдардың жарық нұсқағыштарын автоматты қосумен;

4) қосымша эвакуациялық шығу есіктерін автоматты ашумен (мысалы, электр магниттік құлыптармен жабдықталған) сүйемелденеді.

Хабардар ету сигналдары басқа мақсаттағы сигналдардан ерекше болады.

Хабарлағыштардың саны мен олардың қуаты адамдар тұрақты немесе уақытша болатын барлық жерлерде қажетті естілуді қамтамасыз етеді.

Күзетілетін аумақта рупорлық дауыс күшейткіштерді қолданған жөн. Олар жарық беру бағандарында, ғимараттардың қабырғаларында және басқа да конструкцияларда орнатылады.

Объектідегі дауыс күшейткіштерді орналастыру дұрыстығы мен саны берілетін дыбыстық хабарламалардың анықтығына жергілікті жерде эксперимент жасау жолымен айқындалып, нақтыланады.

Хабардар ету жүйелерінің коммуникацияларын объектінің радиотрансляциялау желісімен біріктіріп жобалауға жол беріледі.

53. Құпия ақпарат немесе материалдық құндылықтар тұрақты немесе уақытша сақталатын барлық үй-жайлар, сондай-ақ олармен аралас барлық үй-жайлар, объекті ғимаратының периметрі бойынша бірінші және соңғы қабаттарда орналасқан бөлмелер мен осал орындар (терезе, есіктер, қақпақтар, желдеткіш шахталары мен қораптары) күзет сигнализациясы жүйесімен жабдықталады.

Еуразиялық экономикалық одақтың немесе Қазақстан Республикасының техникалық регламентінің (техникалық регламенттерінің) объектісі болып табылатын күзет сигнализациясы жүйесі осы Техникалық регламенттің (техникалық регламенттердің) талаптарына сәйкестігін бағалаудан өтеді.

Жалған іске қосу мен табу ықтималдығына айрықша жоғары пысықталуды талап ететін объектілерде әртүрлі әрекет етудің түрлі физикалық қағидатындағы датчикті ұштастыратын құрамдастырылған жүйені пайдалану қажет. Сезгіш элементтердің орналасуы адамның еніп кіруі туралы сигнал бір уақытта бірнеше датчикте іске қосылатындай тандап алынады, ал бөгеуілдер уақыт бойынша таралады.

Күзет сигнализациясы жүйесімен күзеттің үш шебі жабдықталады.

Күзеттің бірінші шебімен:

1) объекті ғимараттары мен үй-жайларының периметрі бойынша құрылыс конструкциялары;

2) коммуникацияларды іске қосу орындары, желдеткіш арналар және тағы басқалар;

3) өрт сатыларына шығатын жерлер;

4) күрделі емес және күрделі (егер оларды қорғау қажет болса) қабырғалар қорғалады.

Күзеттің екінші шебімен үй-жайлардың көлемі қорғалады.

Күзеттің үшінші шебімен қоймалар, сейфтер, шкафтар немесе оларға келу жолдары қорғалады.

Ғимараттың (үй-жайының) периметрі бойынша құрылыс конструкциялары:

- 1) есік оймалары, тиеу-түсіру қақпақтары – ашылуға және тесілуге;
- 2) шынымен қапталған конструкциялар – әйнектің "ашылуына" және "қирауына";
- 3) коммуникацияларды, күрделі емес және күрделі (егер қажет болса) іске қосу орындары – "тесілуге";
- 4) желдеткіш қораптарды, түтін өткізгіштер және басқалар – "қиратуға" және "соғу әсеріне" қарсы бұғатталады.

Объектінің қауіпсіздігін арттыру үшін күзет сигнализациясы жүйесінің құрылымы:

- 1) осы объектінің жұмыс режиміне;
- 2) ғимараттар ішінде үй-жайлардың орналасу ерекшеліктеріне;
- 3) күзетілетін аймақтар санына қарай айқындалады.

Күзетілетін аймақтар сындарлы аймақтарға кез келген тұсынан келгенде, кемінде күзеттің екі шебі бұзушылықты тіркейтіндей түрде орналастырылады.

Күзеттің әр шебінен келген дабыл хабарламасы орталықтандырылған бақылау пультіне немесе объектінің ішкі күзет пультіне шығарылады.

Ішкі күзет пульттері күзет бөлімшелерінің қызметтік үй-жайларында немесе осы мақсаттар үшін арнайы жабдықталған үй-жайларда орналастырылады.

54. Телевизиялық бейнебақылау жүйесі:

1) күзетілетін аймақтардың, үй-жайлардың, периметрдің және объекті аумағының жай-күйі туралы көрінетін ақпаратты автоматтандырылған режимде күзет бөлімшесінің арнайы бөлінген үй-жайындағы жергілікті бақылау пунктінің не болмаса орталықтандырылған күзет пунктінің мониторларына беруді;

2) оқиғаны кейін талдау үшін бейнеақпаратты сақтауды (ақпаратты сақтау мерзімі кем дегенде 30 (отыз) тәулікті құрайды);

3) оқиғаны автоматты режимде немесе оператордың командасымен бейнеқұжаттауды;

4) бұрын жазылған ақпаратты жаңғыртуды;

5) телекамераның уақытты, күнді беру және сәйкестендіргіш арқылы бейнежазуға жедел енуді;

6) Жедел басқару орталықтарының ақпараттық жүйелеріне қосылу мүмкіндігін немесе бейнекөрсетуді аумақтық полиция органдарының кезекші бөлімдеріне беруді қамтамасыз етеді.

Объектіде:

- 1) аумақтың периметрі;

- 2) бақылау-өткізу пункттері;
- 3) тексеріп қарау үй-жайлары (бөлмелері), көлікті тексеріп қарау аймағы;
- 4) негізгі және қосымша есіктер;
- 5) сындарлы аймақтағы аумақтар мен үй-жайлар, олардың дәліздері;

б) объекті басшысының (меншік иесінің) қалауы бойынша басқа да үй-жайлар телевизиялық бейнебақылау жүйесімен жабдықталады.

Объектінің аумағын немесе периметрін бақылауға арналған бейнекамералар климаттық аймаққа сәйкес сыртта орнату үшін климаттық факторлардың әсер етуі жағдайында жұмыс істеуі не климаттық факторлардың әсер етуі кезінде жұмыс істеу қабілетін қамтамасыз ететін қапталған термоқалталарда орналастырылады.

Егер күзетілетін аймақтағы жарықтандыру телекамералардың сезімталдығынан төмен болса, тәуліктің қараңғы уақытында көрінетін немесе инфрақызыл жарық диапазонының күзеттік жарықтандырылуы қосылады. Күзетілетін жарықтандыру аймақтары телекамералардың шолу аймағымен сәйкес келеді.

Телевизиялық бейнебақылау жүйесін, кіруді бақылау және басқару жүйесін, сондай-ақ өрттерді анықтау және сөндіру жүйелерін авоматтандырылған күзет кешеніне біріктіруге рұқсат етілмейді.

Телевизиялық күзетілетін объекті жүйесіне кіретін бейнебақылау жүйелеріне қойылатын техникалық талаптар және бейнебақылау жүйелерінің ең төмен техникалық мүмкіндіктері Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті төрағасының 2020 жылғы 27 қазандағы № 69-ке бұйрығымен бекітілген Ұлттық бейнемониторинг жүйесінің жұмыс істеу қағидаларында (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21693 тіркелген) (бұдан әрі - Ұлттық бейнемониторинг жүйесінің қағидалары) көзделген талаптарға сәйкес келеді.

55. Техникалық тексеріп-қарау құралдары объектілерде қаруды, объектіге және объектіден санкциясыз енгізуге (шығаруға), әкелуге (әкетуге) тыйым салынған басқа да бұйымдар мен заттарды табу үшін қолданылады. Министрлік объектілеріне алып өтуге тыйым салынған заттардың тізбесі осы Нұсқаулыққа 4-қосымшада көрсетілген.

Объектіні техникалық тексеріп-қарау құралдарымен жарақтандыру объектілерге тән қатерлерге, оның жұмыс істеу ерекшеліктеріне сәйкес келеді.

Техникалық тексеріп қарау құралдарының тізбесіне металл іздегіштер кіреді.

Металл іздегіштер (металл детекторлар) суық және атыс қаруын, құрамында металлы бар әртүрлі өндіріс өнімдерін алып өтуге тыйым салынған құрамында металлы бар жарылғыш құрылғыларды (гранаталарды) табуды қамтамасыз етеді және олар арка немесе баған үлгісіндегі стационарлық құрылғылар түрінде не портативті аспаптар түрінде орындалады.

Техникалық тексеру құралдары орындалуын металдың әртүрлі массаларын анықтауға қайта баптау мүмкіндігі қамтамасыз етеді.

56. Телевизиялық күзет және құлақтандыру жүйелерін қоспағанда, объектілерді қажетті инженерлік-техникалық жабдықпен жарақтандыру мүмкін болмаған жағдайда, осы нұсқаулыққа сәйкес олардың болмауын өтейтін өзге де инженерлік-техникалық шешімдер және (немесе) қауіпсіздік шаралары қабылданады.

Объектіні инженерлік-техникалық жабдықпен жарақтандыру жөніндегі іс-шараларды аяқтау мерзімі объектіге террористік тұрғыдан осал мәртебе беру туралы хабарлама алынған кезден бастап 6 (алты) айдан аспайды.

Объектінің инженерлік-техникалық жабдығы әрдайым жұмыс жағдайында ұсталады.

Террористік тұрғыдан осал объектілер меншік иесінің, иеленушісінің, басшысының немесе өзге де лауазымды адамдарының шешімі бойынша объектіде қосымша инженерлік-техникалық жабдық орнатылады.

2-параграф. Жердегі ғарыш инфрақұрылым объектілері саласындағы террористік тұрғыдан осал объектілерді инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыруға қойылатын талаптар

57. Жерүсті ғарыш инфрақұрылымы объектілеріне мыналар жатады:

- 1) ғарыштық зерттеулердің ғылыми-технологиялық және тәжірибелік-эксперименттік базасы;
- 2) ғарыш қызметін қамтамасыз етуге арналған ғарыш техникасы мен ғарыш зымыран кешендері өндірісінің құралдары;
- 3) ғарыш айлақтары;
- 4) тасымалдағыш зымырандардан бөлінетін бөліктердің құлау аудандары;
- 5) ғарыш объектілерін басқаратын жерүсті кешендері;
- 6) ғарыш объектілерінен ақпарат қабылдауға, оны өңдеу мен таратуға арналған жерүсті нысаналы кешендер.

58. "Ғарыш қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңының 20-бабы 1-тармағының 2) тармақшасына (бұдан әрі – Ғарыш қызметі тіралы Заң) сәйкес жерүсті ғарыш инфрақұрылымының объектілері Қазақстан Республикасының ғарыш инфрақұрылымының объектілері болып табылады.

Ғарыш қызметі тіралы Заңының 20-бабының 2-тармағына сәйкес ғарыш инфрақұрылымының объектілері стратегиялық объектілер болып табылады.

Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 193-1 бабының 2-тармағына сәйкес ғарыш инфрақұрылымының объектілері Стратегиялық объектілердің тізіміне енгізіледі.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 7 қазандағы № 1151 қаулысымен бекітілген Мемлекеттік қорғауға жататын объектілерді айқындау қағидаларының 6-тармағының 2-тармағына және 4-3) тармақшасына (бұдан әрі - Мемлекеттік қорғауға жататын объектілерді айқындау қағидалары) сәйкес ғарыш инфрақұрылымының объектілері мемлекеттік қорғауға жатады.

59. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік күзетілуі тиіс объектілердің тізіліміне енгізілген жерүсті ғарыш инфрақұрылымының объектілері Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің арнайы күзет бөлімдерімен күзетіледі.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік күзетілуі тиіс объектілердің тізілімге енгізілмеген жерүсті ғарыш инфрақұрылымының объектілерін күзету үшін күзет қызметтерін көрсету туралы шарттар "Күзет қызметтерінің барлық түрлері, оның ішінде террористік тұрғыдан осал объектілерді күзету" лицензиясы бар жеке күзет ұйымдарымен жасалады.

60. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік күзетілуі тиіс объектілердің тізіліміне енгізілген жерүсті ғарыш инфрақұрылымының объектілері Мемлекеттік қорғауға жататын объектілерді айқындау қағидалары талаптарына, сондай-ақ Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыруға қойылатын талаптарына сәйкес инженерлік-техникалық жабдықпен жабдыкталады.

61. Күзет және құлақтандыру жүйелерін қоспағанда, объектілерді қажетті инженерлік-техникалық жабдықпен жарактандыру мүмкін болмаған жағдайда, нұсқаулыққа сәйкес олардың болмауын өтейтін өзге де инженерлік-техникалық шешімдер және (немесе) қауіпсіздік шаралары қабылданады.

62. Объектіні инженерлік-техникалық жабдықпен жарактандыру жөніндегі іс-шараларды аяқтау мерзімі объектіге террористік тұрғыдан осал мәртебе беру туралы хабарлама алынған кезден бастап 6 айдан аспайды.

Террористік тұрғыдан осал объектілер меншік иесінің, иеленушісінің, басшысының немесе өзге де лауазымды адамдарының шешімі бойынша объектіде қосымша инженерлік-техникалық жабдық орнатылады.

63. Объектілерді жарактандыру үшін инженерлік-техникалық құралдар пайдаланылады:

1) рұқсатсыз кіруді болдырмайтын және объектінің режимдік жағдайларын қанағаттандыратын объектінің периметрін жабдықтау бойынша: объектінің периметрін, аймақтары мен жекелеген учаскелерін қоршау (физикалық тосқауыл); бақылау-өткізу пункттері; таранға қарсы құрылғылар, объектінің ғимараттары, құрылыстары қабырғаларының, оның терезе ойықтарының нығаюы; кіруді бақылау және басқару құралдары, кіруді шектеу, жүйелер мен құралдар тексеру, жарықтандыру;

2) объектідегі жағдайды бақылау бойынша: байланыс, құлақтандыру, күзет және дабыл жүйелері мен құралдары (және/немесе дабыл берудің мобильді не стационарлық құралдары – "дабыл түймелері") дабыл беру, күзет телевизиялық жүйелері, пилотсыз ұшу аппараттарына қарсы іс-қимыл жүйелері;

3) қауіпсіздік жүйелерінің жұмысын қамтамасыз ететін: резервтік, үздіксіз электрмен жабдықтау жүйелері мен құралдары.

Террористік тұрғыдан осал объектілерді осы тармақта тікелей көрсетілмеген, бірақ сол міндеттер мен функцияларды орындайтын немесе сол мақсаттарға жауап беретін өзге де инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыруға жол беріледі.

64. Террористік тұрғыдан осал барлық объектілер міндетті түрде күзет телевизиялық жүйелерімен және құлақтандыру жүйелерімен жарақтандырылады. Объектінің күзет телевизиялық жүйесіне кіретін бейнебақылау жүйелеріне қойылатын техникалық талаптар Ұлттық бейнебақылау жүйесінің қағидаларында көзделген бейнебақылау жүйелерінің ең төмен техникалық мүмкіндіктеріне сәйкес келуеді.

65. Осы Нұсқаулықтың 66-тармағында көрсетілген жүйелерді қоспағанда, объектілерді осы тарауда көзделген инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыру мүмкін болмаған жағдайда, олардың болмауын өтейтін өзге де инженерлік-техникалық шешімдер және (немесе) қауіпсіздік шаралары қабылданады.

66. Террористік тұрғыдан осал объектілер басшысының немесе өзге де лауазымды тұлғалардың шешімі бойынша объектіде қосымша инженерлік-техникалық жабдық орнатылады.

67. Аумағы бар объектілер периметрі бойынша адамдардың еркін өтуіне және көлік құралдарының объектіге және объекіден өтуіне кедергі келтіретін қоршаумен жабдықталады.

1) барлық маусымдардың сыртқы Климаттық факторларына төзімділік;

2) көлік құралдары тудыратын индустриялық кедергілерден және кедергілерден, құстар мен жануарлардың әсерінен қорғалуы.

68. Персоналға, келушілерге және көлік құралдарына объектіге кіруді (шығуды), кіруді (шығуды) шектеуді көздейтін өткізу режимі бар объектілер адамдар мен көлік құралдарын санкцияланған өткізуді жүзеге асыру мақсатында бақылау-өткізу пункттерімен жарақтандырылады.

Бақылау-өткізу пункттерінің саны адамдар мен көлік құралдарының қажетті өткізу қабілеттілігін қамтамасыз етуді ескере отырып айқындалады.

Бақылау-өткізу пункттері сыртқы және (немесе) ішкі болады.

Сыртқы бақылау-өткізу пункті қоршау болған кезде жабдықталады.

69. Объектілер объектінің ғимараттарына, үй-жайлары мен аймақтарына санкцияланған кіруді және (немесе) олардан шығуды қамтамасыз ету мақсатында кіруді бақылау және басқару жүйелерімен және (немесе) кіруді шектеу құралдарымен жарақтандырылады.

Объектіні кіруді бақылау және басқару жүйесімен жарақтандыру персонал мен келушілердің объектіге және (немесе) оның аймақтарына (учаскелеріне) кіруінің әртүрлі деңгейін көздейтін аймақтар бойынша жүргізіледі.

Кіруді бақылау және басқару жүйелері терроризм актісіне әрекет жасау кезінде немесе мүмкін болған кезде объективті тергеп-тексеруді, дәлелдемелік базаны қалыптастыруды, объект персоналының немесе бөгде адамдардың рұқсатсыз

іс-әрекеттері кезінде тергеп-тексеруді қамтамасыз ету мақсатында оларды кейіннен бір мәнді жіктеу үшін барлық оқиғаларды Мұрағат ақпаратын тасығыштарда бір жыл ішінде автоматты түрде жазуды және сақтауды қамтамасыз етеді.

70. Объектілер объектідегі жағдайға бақылау жүргізу, сондай-ақ жағдайды бағалау және бұзушылардың іс-әрекеттерін тіркеу үшін рұқсатсыз кіру фактісін көзбен шолып растау мақсатында телевизиялық күзет жүйелерімен жарақтандырылады.

Телевизиялық күзет жүйесімен жабдықталады:

- 1) аумақтың периметрі;
- 2) Бақылау-өткізу пункттері;
- 3) көлікті тексеру аймақтары
- 4) негізгі және қосалқы кіреберістер;
- 5) ықтимал қауіпті учаскелері бар аумақ пен үй-жайлар, оларға апаратын үй-жайлар (орындар), дәліздер;

Телевизиялық күзет жүйесі мыналарды қамтамасыз етеді:

1) күзет бөлімшесінің арнайы бөлінген үй-жайындағы Жергілікті бақылау пунктінің не автоматтандырылған режимде орталықтандырылған күзет пунктінің мониторуна көрнекі ақпаратты беруді;

2) оқиғаларды кейіннен талдау үшін бейнеақпаратты сақтау (ақпаратты сақтау мерзімі кемінде 30 тәулікті құрайды);

3) бейнежазбаға жедел қол жеткізу.

71. Объектілер рұқсатсыз кіру немесе объектінің объектісіне және (немесе) күзетілетін аймағына кіруге әрекет жасау туралы хабарламаларды анықтау және беру мақсатында күзет және дабыл сигнализациясы жүйелерімен және құралдарымен жарақтандырылады.

Күзет дабылы жүйесінің құрылымы мыналарға сүйене отырып анықталады:

- 1) объектінің жұмыс режимі;
- 2) ғимараттар ішіндегі үй-жайлардың орналасу ерекшеліктері;
- 3) қорғалатын аймақтардың саны.

72. Объектілер тәуліктің қараңғы уақытында олардың терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету мақсатында күзеттік жарықтандыру жүйелерімен және құралдарымен жабдықталады.

Күзеттік жарықтандыру объектінің қараңғы уақытта периметрдің кез келген нүктесінде жарықтандырылуын қамтамасыз етеді, ені 3-4 метр, жарықтандырылуы кемінде 10 люкс болатын тұтас жолақ қалыптастырады.

73. Күзетілетін объектілер күзет бөлімшелерінің күштері мен құралдарын басқару үшін ақпарат алмасу мақсатында байланыс жүйелерімен және құралдарымен жарақтандырылады.

Байланыс жүйесі күзет пунктіндегі кезекші мен қызмет көрсету аумағындағы күзет нарядтары арасында, қызмет көрсету аумағы шегіндегі күзет нарядтары арасында екі жақты радиобайланысты қамтамасыз етеді.

74. Объектілер персоналды және объектіге келушілерді штаттан тыс жағдайдың туындауы (терроризм актісін жасау немесе жасау қаупі және туындаған салдарлар туралы) туралы жедел хабардар ету және олардың іс-қимылдарын үйлестіру мақсатында хабарлау жүйелерімен және құралдарымен жарақтандырылады.

Объектінің персоналы мен келушілерін хабардар ету техникалық құралдардың көмегімен жүзеге асырылады, олар мыналарды қамтамасыз етеді:

1) ғимараттарға, үй-жайларға, адамдар тұрақты немесе уақытша болатын объект аумағының учаскелеріне дыбыстық және (немесе) жарық сигналдарын беруді;

2) қауіптілік сипаты, эвакуациялау қажеттілігі мен жолдары, персонал мен объектіге келушілердің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған басқа да іс-қимылдар туралы сөйлеу ақпаратын таратуды қамтиды.

Дабыл берушілердің саны және олардың қуаты адамдардың тұрақты немесе уақытша болатын барлық орындарында қажетті естуді қамтамасыз етеді.

75. Объектілер күзет және дабыл сигнализациясы, кіруді бақылау және басқару, жарықтандыру, бейнебақылау жүйесінің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету үшін резервтік электрмен жабдықтау жүйелерімен және құралдарымен жарақтандырылады. Күзет және дабыл сигнализациясы, кіруді бақылау және басқару жүйелерінде негізгі желілік қоректендіру болмаған кезде жабдықтың кемінде 2 сағат жұмыс істеуін қамтамасыз ететін аккумуляторлық қолдауы бар үздіксіз қоректендіру көздері бар болады.

Электр қуатының дербес резервтік көздері кіруді бақылау және басқару жүйесінің, телевизиялық бейнебақылау жүйесінің, күзет және кезекші жарықтандырудың жұмысын кемінде 24 сағат қамтамасыз етеді;

76. Объектілердің ғимараттары мен құрылыстарының инженерлік-техникалық нығаюы бұзушылардың объектіге және оның ішіне кіруін қиындатуды қамтамасыз етеді.

Құдықтар, люктер, лаздар, шахталар, ашық құбырлар, каналдар және ғимараттар мен құрылыстарға кіруге болатын басқа да осындай құрылыстар түріндегі кіреберістері немесе шығулары бар жерасты және жер үсті коммуникациялары тұрақты немесе алынбалы торлармен, қақпақтармен, құлыптау құрылғылары бар есіктермен жабдыкталады, сондай-ақ басқа да техникалық күзет құралдарымен жабдыкталады.

77. Объектілерде ғимараттардың терезе, есік ойықтарын қорғау құралдарын (оққа төзімді шынылармен, жарылыстан қорғайтын пленкамен, торлармен жабдықтау), құрылыстарды, үй-жайларды, құлыптар мен құлыптау құрылғыларын, өзге де

инженерлік-техникалық шешімдерді қолдану объектілердің қорғалу деңгейінің жоғарылауына негізделуге, сондай-ақ өзге де инженерлік-техникалық құралдардың болмауын өтейді.

Көліктік бақылау-өткізу пункттерінде және объект аумағына өзге де кіре берістерде қоршауда оларды жабық күйде қатаң бекітуді қамтамасыз ететін конструкциясы бар қақпа жабдықталады.

Қақпалар мен қақпаларды құлыптау және бекіту құрылғылары жойқын әсерлерден қажетті қорғауды қамтамасыз етуі, судың, қардың, бұршақтың, құмның және басқа факторлардың тікелей әсерінен қоршаған ауаның температурасы мен ылғалдылығы диапазонында жұмыс қабілеттілігін сақтайды.

78. Қарап тексерудің техникалық құралдары объектіге және объекіден рұқсатсыз әкелуге (шығаруға), әкелуге (әкетуге) тыйым салынған қаруды, басқа да заттар мен заттарды табу үшін объектілерде қолданылады. Объектіні техникалық тексеру құралдарымен жарактандыру объектілерге тән қауіп-қатерлерге, оның жұмыс істеу ерекшеліктеріне сәйкес келеді. Объектіні техникалық қарап тексеру құралдарымен жарактандыру объектілерге тән қауіп-қатерлерге, оның жұмыс істеу ерекшеліктеріне сәйкес келеді.

79. Объектілердің периметрі бойынша қауіптілігі жоғары учаскелер болған кезде объектілер Көлік құралдарын мәжбүрлеп тоқтату мақсатында таранға қарсы құрылғылармен жабдықталады.

80. Күзет бөлімшелерінің үй-жайларының объектілерінде ғимараттардың бірінші қабатында орналастыру ұсынылады. Бұл ретте үй-жайдың конструкциясы ғимараттардың тиісті санатының конструкциясына қойылатын талаптарға сәйкес келеді.

81. Пилотсыз ұшу аппараттары, оның ішінде квадрокоптерлер арқылы террор құралдарын жеткізуге және қолдануға байланысты қауіптер өзекті болып табылатын объектілерге пилотсыз ұшу аппараттарына қарсы іс-қимыл жүйесін көздеу ұсынылады.

7- тарау. Террористік тұрғыдан осал объектілерді почта байланысы және телекоммуникация саласындағы инженерлік-техникалық жабдықтармен жарактандыруға қойылатын талаптар

1-параграф. "Қазақтелеком" АҚ объектілері бойынша террористік тұрғыдан осал объектілерді почта байланысы және телекоммуникация саласындағы инженерлік-техникалық жабдықтармен жарактандыруға қойылатын талаптар

82. "Қазақтелеком" Акционерлік қоғамы және оның филиалдары үшін мынадай инженерлік-техникалық құралдар пайдаланылады:

1) объектінің периметрін жабдықтау бойынша:

- периметрі бойынша қоршаудың жоқтығын өтейтін жүйелер;
- бақылау-өткізу пункттері;

- қошқарға қарсы құрылғылар (периметрі бойынша қауіптілігі жоғары учаскелер болған кезде);

- қол жеткізуді бақылау және басқару жүйелері;
- қорғау құралдары және жарықтандыру жүйелері;

2) объектідегі жағдайды бақылау бойынша:

- байланыс құралдары мен жүйелері;
- хабарлау жүйелері мен құралдары;
- күзет, өрт және дабыл дабылы жүйелері;
- телевизиялық күзет құралдары мен жүйелері;
- техникалық тексеру құралдары;

3) қауіпсіздік жүйесінің жұмысын қамтамасыз ететін:

- резервтік, үздіксіз электрмен жабдықтау жүйелері мен құралдары.

Террористік тұрғыдан осал объектілерді осы тармақта Тікелей көрсетілмеген, бірақ сол міндеттер мен функцияларды орындайтын немесе сол мақсаттарға жауап беретін өзге де инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыруға жол беріледі.

Периметрдің жетіспейтін қоршауларын өтейтін жүйелер бұзушылардың объектіге және тікелей ғимаратқа кіруіне тосқауылды қамтамасыз ететін объект ғимаратының өзін инженерлік-техникалық нығайту түрінде адамдардың бақылаусыз өтуіне және/немесе көлік құралдарының өтуіне кедергі жасау үшін жабдыкталады.

Ғимаратты инженерлік-техникалық нығайту тұрақты немесе алынбалы торлармен, қақпақтармен, құлыптау құрылғылары бар есіктермен немесе басқа да техникалық күзет құралдарымен жабдықтауды, құдықтар, люктер, шахталар, ашық құбырлар, каналдар және басқа да осындай құрылыстар түріндегі кіреберістері немесе шығулары бар барлық жерасты және жер үсті коммуникацияларын қамтиды, олар арқылы ғимаратқа кіруге болады және объектінің құрылыстары.

83. Бақылау-өткізу пункттерінің саны адамдар мен көлік құралдарының қажетті өткізу қабілетін қамтамасыз етуді ескере отырып айқындалады.

Автокөлік бақылау-өткізу пункті "Қазақтелеком" Акционерлік қоғамы және оның филиалдары объектілерінің аумағына кірген кезде орналасады және айналмалы шолуы болады (іргелес аумақ болған кезде).

Бақылау-өткізу пункті техникалық қауіпсіздік жүйелерімен (пульттермен, күзет теледидарының бейнебақылау құрылғыларымен), өткелді (өтуді) ашу тетігін басқару құрылғыларымен жабдыкталады.

Бақылау-өткізу пунктінде адамдардың рұқсатсыз өтуін болдырмау үшін автоматтандырылған немесе механикалық қол құрылғылары, турникеттер, қақпалар орнатылады.

Бақылау-өткізу пунктін металдардың бар-жоғын тануға қабілетті тексеру жүргізу үшін стационарлық және қол құралдарымен жабдықтауға жол беріледі.

Көлік құралдарына арналған бақылау-өткізу пункті үлгілік жылжымалы немесе бұрылмалы қақпалармен және, немесе жабдықталады. электр жетегі бар және қашықтан басқарылатын шлагбаумдармен, оларды авариялық тоқтату және қолмен ашу үшін.

Қақпаны басқару пульті оларға бөгде адамдардың кіруін болдырмайтын орындарда орналасады.

Бақылау-өткізу пунктінің үй-жайы байланыс, өрт сөндіру құралдарымен жарақтандырылады және орталықтандырылған бақылау пультіне қосылған дабыл сигнализациясы жүйесімен жабдықталады.

Объектіні бір ғимаратқа орналастырған жағдайда бақылау-өткізу пункті ғимарат ішінде орталық кіреберістің жанында жабдықталады, ал автокөлік бақылау-өткізу пункті көлік құралдарының ғимаратқа кіруі жағынан жабдықталады.

Іргелес аумақ болмаған кезде автокөлік бақылау-өткізу пункті жабдықталмайды.

"Қазақтелеком" Акционерлік қоғамы және оның филиалдарының объектілерінде тиісті өткізу және объектішілік режимді сақтағаны үшін жауапкершілік құзыреттер шеңберінде ішкі қауіпсіздік қызметіне, әкімшілік-шаруашылық қызмет департаментіне, "Қазақтелеком" Акционерлік қоғамы және оның филиалдарының құрылымдық бөлімшелеріне, сондай-ақ объектіні күзету жөніндегі шарт жасасқан күзет қызметі субъектісіне жүктеледі.

"Қазақтелеком" Акционерлік қоғамы және оның филиалдары объектілерінде өткізу және объектішілік режимді қамтамасыз етуді тиісті лицензиялары бар жеке күзет ұйымдарының қызметкерлері жүзеге асырады.

84. Кіруді бақылау және басқару жүйесі қамтамасыз етеді:

1) бақылау пункттері арқылы күзетілетін үй-жайларға объектінің қызметкерлері мен келушілерінің кіруін шектеу;

2) әрбір қызметкердің келу және кету уақытын белгілеу;

3) осы кіру аймағына (үй-жайға) берілген уақыт аралығында немесе оператордың командасы бойынша кіруге рұқсат етілген сәйкестендіру белгісін оқығаннан кейін тосқауыл құрылғысын ашу; 4) осы кіру аймағына (үй-жайға) берілген уақыт аралығына кіруге рұқсат етілмеген сәйкестендіру белгісін оқығаннан кейін тосқауыл құрылғысын ашуға тыйым салу;

5) басқару құрылғыларындағы сәйкестендіру белгілерін санкцияланған өзгерту (қосу, жою) және олардың кіру аймақтарымен (үй-жайларымен) және қол жеткізудің уақыт аралықтарымен байланысын қамтамасыз ету;

6) сәйкестендіру белгілерін өзгерту (қосу, жою) үшін басқару құрылғысының бағдарламалық құралдарына рұқсатсыз кіруден қорғау;

7) техникалық және бағдарламалық құралдарды басқару элементтеріне рұқсатсыз кіруден, режимдер мен ақпаратты орнатудан қорғау;

8) электр қуатын өшіру кезінде параметрлерді және сәйкестендіру белгілерінің дерекқорын сақтау;

9) белгіленген режим қағидаларына және өртке қарсы қауіпсіздік қағидаларына сәйкес төтенше жағдайлар, өрт, техникалық ақаулар кезінде өту үшін тосқауыл құрылғыларын қолмен, жартылай автоматты немесе автоматты түрде ашу;

10) жүйе операторының жұмыс орнынан кіру жүйесімен жабдықталған кез келген есіктерді ашу немесе бұғаттау;

11) рұқсат етілген сәйкестендіру белгісін оқығаннан кейін белгілі бір уақыттан кейін өту фактісі болмаған кезде тосқауыл құрылғысын автоматты түрде жабу;

12) Кіруді бақылау және басқару жүйесі ағымдағы және алаңдатарлық оқиғаларды тіркеу және хаттамалау;

Оқырмандар келесі функцияларды орындайды:

1) сәйкестендіру белгісін сәйкестендіргіштерден оқу;

2) енгізілген сәйкестендіру белгісін жадта немесе басқару құрылғысының дерекқорында сақталатын белгімен салыстыру;

3) пайдаланушыны сәйкестендіру кезінде тосқауыл құрылғысын ашуға сигнал қалыптастыру;

4) басқару құрылғысымен ақпарат алмасу.

Басқару құрылғылары келесі функцияларды орындайды:

1) оқырмандардан ақпаратты қабылдау, оны өңдеу, берілген түрде көрсету және тосқауыл құрылғыларын басқару сигналдарын әзірлеу;

2) қол жеткізу сипаттамаларын (кодты, қол жеткізудің уақыт аралығын, қол жеткізу деңгейін және басқаларын) көрсету мүмкіндігімен объект қызметкерлерінің дерекқорын енгізу;

3) Қол жеткізу нүктелері арқылы жұмыскерлердің өтуін тіркеудің электрондық журналын жүргізу;

4) тосқауыл құрылғыларының, оқырмандар мен байланыс желілерінің жай-күйінің жарамдылығын бақылау;

Кіруді бақылау және басқару жүйесі объектісін жарақтандыру екінші және үшінші кіру аймақтарында, үш негізгі аймақтан жүргізіледі:

1) Бірінші аймақ – персонал мен келушілерге қолжетімділігі шектелмеген ғимараттар, аумақтар, үй-жайлар;

2) екінші аймақ – персоналдың шектеулі құрамына, сондай-ақ объектіге келушілерге біржолғы рұқсаттамалар бойынша немесе объект персоналының сүйемелдеуімен кіруге рұқсат етілген үй-жайлар;

3) үшінші аймақ – қатаң белгіленген қызметкерлер мен басшылар кіре алатын объектінің арнайы үй-жайлары.

Адамдарды бақылау пункттері арқылы объектіге өткізу:

1) бірінші кіру аймағында – еркін;

2) қол жеткізудің екінші аймағында – сәйкестендірудің бір белгісі бойынша (мысалы, электрондық карточка);

3) үшінші кіру аймағында – сәйкестендірудің екі және одан да көп белгілері бойынша (мысалы, электрондық карточка, механикалық кілт)

Кіруді бақылау және басқару жүйесімен жабдықтау қажет:

- 1) объектіге негізгі және қызметтік кіреберістер;
- 2) басқа үй-жайлар (басшылықтың қалауы бойынша).

85. Периметрі бойынша күзеттік жарықтандыру желісі дербес учаскелерге бөлінеді.

Жарықтандыру аспаптары бақылау-өткізу пунктiнiң бақылаушыларын соқыр етпейтiндей етiп орналастырылады.

Шамдар арасындағы қашықтық, олардың қуаты мен дизайны жарық нормаларын ескере отырып таңдалуы керек.

Күзеттік жарықтандыру қамтамасыз етіледі:

- 1) қорғалатын аумақты қажетті біркелкі жарықтандырумен;
- 2) жарықтандыруды басқару мүмкіндігі – кез келген учаскені немесе бүкіл периметрді жарықтандыруды қосу.

Күзет шамдары оларға қызмет көрсету үшін ыңғайлы және қауіпсіз жерлерде орнатылады.

86. Жедел байланыс жүйесі мыналарды қамтамасыз етуі керек:

- 1) жедел байланыс жүйелері үшін жиіліктер диапазонындағы жұмысты;
- 2) қызмет көрсету аумағындағы күзет пункттеріндегі кезекші мен күзет нарядтары арасындағы екі жақты радиобайланыс;

3) қызмет көрсету аумағы шегінде күзет нарядтары арасындағы екі жақты радиобайланыс;

4) қоғам объектілерінде және іргелес аумақта белгіленген байланысты қамтамасыз ету үшін жеткілікті сыйымдылық пен қызмет көрсету аймағы;

5) берілетін ақпаратты қорғау;

6) негізгі жабдықты, коммутация орталығын және жүйенің диспетчерлік орталығын негізгі жабдықты ажыратқан кезде резервтік электрмен жабдықтауға автоматты түрде көшіру мүмкіндігі және керісінше. Резервтік қуат көзінен жұмыс уақыты - кемінде 2 сағат.

Жедел байланыс жүйесі компоненттерінің конструкциясы қызмет көрсетуші персоналды пайдалану, қызмет көрсету және жөндеу кезінде олардың электр қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

87. Ескерту жүйесі мыналарды жүзеге асырады:

- 1) ғимараттарға, үй-жайларға, адамдар тұрақты немесе уақытша болатын объект аумағының учаскелеріне дыбыстық және (немесе) жарық сигналдарын беруді;

2) қауіптілік сипаты, эвакуациялау қажеттілігі мен жолдары, адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған басқа да іс-қимылдар туралы сөйлеу ақпаратын таратуды;

3) Азаматтық қорғау туралы Заңының нормаларына сәйкес құлақтандыру сигналдарын жеткізу.

Нысанда ескерту жоспары жасалады, оған мыналар кіреді:

1) лауазымдық міндеттері штаттан тыс жағдайлардың салдарын болғызбау немесе жою жөніндегі іс-шараларға қатысу көзделген қызметкерлерді шақыру схемасын;

2) штаттан тыс жағдайларда қызметкерлердің әрекет ету алгоритмдері;

3) эвакуациялау жоспарлары;

4) ескерту сигналдарының жүйесі.

Ескерту жүйесінің әрекеті барысында адамдарды эвакуациялау сүйемелденеді:

1) авариялық және күзеттік жарықтандыруды қосу арқылы;

2) эвакуациялау процесін қиындататын дүрбелең мен басқа да құбылыстардың алдын алуға бағытталған арнайы әзірленген мәтіндерді (өту жолдарында, тамбурларда, баспалдақ торларында және басқа жерлерде адамдардың жиналуы) құлақтандыру жүйесі бойынша беру арқылы жүзеге асырылады; 3) эвакуациялау бағыттары мен жолдарының Жарық көрсеткіштерін автоматты қосу арқылы жүзеге асырылады.

Ескерту сигналдары басқа мақсаттағы сигналдардан өзгеше болуы керек.

Дабыл берушілердің саны және олардың қуаты адамдардың тұрақты немесе уақытша болатын барлық орындарында қажетті естуді қамтамасыз етеді.

Қорғалатын аумақта мүйізді дауыс зорайтқыштарды қолданыңыз. Олар жарықтандыру тіректеріне, ғимарат қабырғаларына және басқа құрылымдарға орнатылады.

Объектідегі дауыс зорайтқыштардың дұрыс орналасуы мен саны берілген сөйлеу хабарламаларының оқылуына эксперименттік жолмен анықталады және нақтыланады.

Ескерту жүйелерінің коммуникацияларын объектінің радиотрансляциялық желісімен біріктірілген жобалауға жол беріледі.

88. Күзет сигнализациясы жүйесімен объект ғимаратының периметрі бойынша бірінші және соңғы қабаттарда орналасқан құпия ақпаратты немесе материалдық құндылықтарды тұрақты немесе уақытша сақтайтын барлық үй-жайлар, сондай-ақ олармен шектес барлық үй-жайлар, бөлмелер және осал жерлер (терезелер, есіктер) жабдықталады.

Еуразиялық экономикалық одақтың немесе Қазақстан Республикасының техникалық регламентінің (техникалық регламенттерінің) объектісі болып табылатын күзет сигнализациясы жүйесі осы Техникалық регламенттің (техникалық регламенттердің) талаптарына сәйкестігін бағалаудан өтеді.

Күзет сигнализациясы жүйесімен үй-жайлардың көлемі жабдықталады.

Объектінің қауіпсіздігін арттыру үшін күзет дабылы жүйесінің құрылымы мыналарға сүйене отырып айқындалады:

- 1) осы объектінің жұмыс режимі;
- 2) ғимараттар ішіндегі үй-жайлардың орналасу ерекшеліктері;
- 3) қорғалатын аймақтардың саны.

Дабыл хабарламалары орталықтандырылған бақылау пультіне немесе объектінің ішкі күзет пультіне шығарылады.

Ішкі күзет пульттері күзет бөлімшелерінің қызметтік үй-жайларында немесе осы мақсаттар үшін арнайы жабдықталған үй-жайларда орналасады.

89. Теледидарлық бейнебақылау жүйесі мыналарды қамтамасыз етуі керек:

1) күзетілетін аймақтардың, үй-жайлардың, объектінің периметрі мен аумағының жай-күйі туралы көрнекі ақпаратты жергілікті пункттің мониторларына беруді күзет бөлімшесінің немесе орталықтандырылған күзет пунктінің арнайы бөлінген үй-жайында автоматтандырылған режимде бақылау;

2) оқиғаларды кейіннен талдау үшін бейнеақпаратты сақтау (ақпаратты сақтау мерзімі 30 (отыз) тәуліктен кем болмауға міндетті);

3) оқиғаларды автоматты режимде бейнетіркеу;

4) бұрын жазылған ақпаратты жаңғырту;

5) уақытты, күнді және телекамера идентификаторын белгілеу арқылы бейнежазбаға жедел қол жеткізу;

Объектіде телевизиялық бейнебақылау жүйесімен жабдықталады:

1) аумақтың периметрі;

2) бақылау-өткізу пункттері;

3) негізгі және қосалқы кіреберістер;

5) сыни аймақтары бар аумақ пен үй-жайлар, оларға дәліздер;

6) объект басшысының (меншік иесінің) қалауы бойынша басқа да үй-жайлар.

Объектінің немесе периметрдің аумағын бақылауға арналған бейнекамералар Климаттық зонаға сәйкес сыртқы қондырғылар үшін климаттық факторлардың әсер ету жағдайларын ескере отырып, климаттық факторлардың әсер етуі кезінде жұмыс қабілеттілігін қамтамасыз ететін герметикалық термоқабықшаларда орналастырыла отырып, функционалдық жағдайда болады.

Тәуліктің қараңғы уақытында, егер қорғалатын аймақтың жарықтандырылуы телекамералардың сезімталдығынан төмен болса, көрінетін жарық диапазонының күзет жарығы қосылады. Күзеттік жарықтандыру аймақтары телекамералардың көру аймағына сәйкес келеді.

Телевизиялық бейнебақылау жүйесін, кіруді бақылау және басқару жүйесін, сондай-ақ өртті анықтау және сөндіру жүйелерін автоматтандырылған күзет кешеніне біріктіру ұсынылмайды.

Телевизиялық объектіні күзету жүйесіне кіретін бейнебақылау жүйелеріне қойылатын техникалық талаптар және бейнебақылау жүйелерінің ең төменгі техникалық мүмкіндіктері Ұлттық бейнебақылау жүйесінің қағидаларында көзделген талаптарға сәйкес келеді.

90. Қарап тексерудің техникалық құралдары объектіге және объекіден рұқсатсыз әкелуге/шығаруға, әкелуге/әкетуге тыйым салынған қаруды, басқа да заттар мен заттарды табу үшін объектілерде қолданылады.

Объектіні техникалық тексеру құралдарымен жарақтандыру объектілерге тән қауіп-қатерлерге, оның жұмыс істеу ерекшеліктеріне сәйкес келеді.

Техникалық тексеру құралдарының тізбесіне мыналар кіреді:

- 1) қол металл детекторлары;
- 2) арка немесе тірек түріндегі металл детекторлары.

Металл детекторлары суық және атыс қаруын, құрамында металы бар жарылғыш құрылғыларды (гранаталарды) анықтауды қамтамасыз етеді, құрамында металы бар заттардың әртүрлі түрлерін алып жүруге тыйым салынады және арка немесе тірек түріндегі стационарлық құрылғылар түрінде немесе портативті қол аспаптары түрінде орындалады.

91. Телевизиялық күзет жүйелері мен құлақтандыру жүйелерін қоспағанда, объектілерді қажетті инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыру мүмкін болмаған жағдайда, нұсқаулыққа сәйкес олардың болмауын өтейтін өзге де инженерлік-техникалық шешімдер және (немесе) қауіпсіздік шаралары қабылданады.

Объектіні инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыру жөніндегі іс-шаралардың аяқталу мерзімі объектіге террористік тұрғыдан осал мәртебе беру туралы хабарлама алған сәттен бастап 6 (алты) айдан аспайды.

Объектінің инженерлік-техникалық жабдығы жұмыс күйінде ұсталады.

Террористік тұрғыдан осал объектілердің меншік иесінің, иесінің, басшысының немесе өзге де лауазымды адамдарының шешімі бойынша объектіде қосымша инженерлік-техникалық жабдық орнатылады.

2-параграф. "Қазпошта" АҚ объектілері бойынша террористік тұрғыдан осал объектілерді почта байланысы және телекоммуникация саласындағы инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыруға қойылатын талаптар

92. "Қазпошта" акционерлік қоғамының объектілерін және оның филиалдарын жарақтандыру үшін мынадай инженерлік-техникалық құралдар пайдаланылады:

- 1) объектідегі жағдайды бақылау бойынша:
 - қол жеткізуді бақылау және басқару жүйелері;
 - байланыс құралдары мен жүйелері;
 - хабарлау жүйелері мен құралдары;
 - күзет, өрт және дабыл сигналын беру жүйелері;

телевизиялық күзет құралдары мен жүйелері;

техникалық қарап тексеру құралдары;

2) қауіпсіздік жүйесінің жұмысын қамтамасыз ететін:

резервтік, үздіксіз электрмен жабдықтау жүйелері мен құралдары.

"Қазпошта" акционерлік қоғамының объектілерін және оның филиалдарын террористік тұрғыдан осал объектілерін осы тармақта тікелей көрсетілмеген, бірақ сол міндеттер мен функцияларды орындайтын немесе сол мақсаттарға жауап беретін өзге де инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыруға жол беріледі.

93. Ғимараттың инженерлік-техникалық бекінісі есеп айырысу кассалары мен қару-жарақ бөлмелері үшін тұрақты немесе алынбалы торлары, қақпақтары, құлыптау құрылғылары бар есіктері немесе басқа да техникалық күзет құралдары бар жабдықты қамтиды.

94. Бақылау-өткізу пункттерінің саны адамдардың қажетті өткізу қабілетін қамтамасыз етуді ескере отырып айқындалады.

Бақылау-өткізу пунктінде "FACE ID" функциясын пайдалану мүмкіндігімен адамдардың рұқсатсыз өтуін болдырмау үшін автоматтандырылған немесе механикалық қол құрылғылары, турникеттер, қақпалар орнатылады.

Бақылау-өткізу пунктін металдардың әртүрлі түрлерін тануға қабілетті тексеру жүргізу үшін стационарлық және қол құралдарымен жабдықтауға жол беріледі.

Автокөлік құралдарына арналған бақылау-өткізу пункті электр жетегі бар және қашықтан басқарылатын үлгілік жылжымалы немесе айқарма қақпалармен, оларды авариялық тоқтатуға және қолмен ашуға арналған құрылғылармен жабдықталады. Қақпа еркін ашылуын (қозғалысын) болдырмау үшін шектегіштермен немесе тығындармен жабдықталады.

Қақпаны басқару пульті оларға бөгде адамдардың кіруін болдырмайтын орындарда орналасады.

Бақылау-өткізу пунктінің үй-жайы байланыс, өрт сөндіру құралдарымен жарақтандырылады және орталықтандырылған бақылау пультіне қосылған дабыл сигнализациясы жүйесімен жабдықталады.

Объектіні бір ғимаратқа орналастырған жағдайда бақылау-өткізу пункті ғимарат ішінде орталық кіреберістің жанында жабдықталады, ал автокөлікті бақылау-өткізу пункті автокөлік құралдарының ғимаратқа кіруі жағынан жабдықталады.

Іргелес аумақ болмаған кезде автокөлікті бақылау-өткізу пункті жабдықталмайды.

"Қазпошта" акционерлік қоғамының объектілерін және оның филиалдарының объектілерінде және оның филиалдарында тиісті өткізу және объектішілік режимді сақтағаны үшін жауапкершілік құзыреттер шеңберінде Ішкі қауіпсіздік қызметіне, Мемлекеттік құпияларды қорғау жөніндегі бөлімшеге, Әкімшілік-шаруашылық қызмет

департаментіне, "Қазпошта" акционерлік қоғамының объектілерін және оның филиалдарының құрылымдық бөлімшелеріне, сондай-ақ объектіні күзету жөніндегі шарт жасасқан күзет қызметі субъектісіне жүктеледі.

95. Кіруді бақылау және басқару жүйесі мыналарды қамтамасыз етеді:

1) бақылау пункттері арқылы күзетілетін үй-жайларға объектінің қызметкерлері мен келушілерінің кіруін шектеу;

2) объектінің әрбір қызметкері мен келушісінің келу және кету уақытын белгілеу;

3) ішкі үй-жайларды ашу туралы ақпарат алу;

4) осы кіру аймағына (үй-жайға) берілген уақыт аралығында немесе оператордың командасы бойынша кіруге рұқсат етілген сәйкестендіру белгісін оқығаннан кейін тосқауыл құрылғысын ашу;

5) осы кіру аймағына (үй-жайға) берілген уақыт аралығына кіруге рұқсат етілмеген сәйкестендіру белгісін оқығаннан кейін тосқауыл құрылғысын ашуға тыйым салу;

6) басқару құрылғыларындағы сәйкестендіру белгілерін санкцияланған өзгерту (қосу, жою) және олардың кіру аймақтарымен (үй-жайларымен) және қол жеткізудің уақыт аралықтарымен байланысын қамтамасыз ету;

7) сәйкестендіру белгілерін өзгерту (қосу, жою) үшін басқару құрылғысының бағдарламалық құралдарына рұқсатсыз қолжетімділіктен қорғау;

8) техникалық және бағдарламалық құралдарды басқару элементтеріне рұқсатсыз қолжетімділіктен, режимдер мен ақпаратты орнатудан қорғау;

9) электр қуатын өшіру кезінде параметрлерді және сәйкестендіру белгілерінің дерекқорын сақтау;

10) белгіленген режим қағидаларына және өртке қарсы қауіпсіздік қағидаларына сәйкес төтенше жағдайлар, өрт, техникалық ақаулар кезінде өтуге арналған тосқауыл құрылғыларын қолмен, жартылай автоматты немесе автоматты түрде ашу;

11) жүйе операторының жұмыс орнынан кіру жүйесімен жабдықталған кез келген есіктерді ашу немесе бұғаттау;

12) рұқсат етілген сәйкестендіру белгісін оқығаннан кейін белгілі бір уақыттан кейін өту фактісі болмаған кезде тосқауыл құрылғысын автоматты түрде жабу;

13) сәйкестендіру белгілерін (кодын) іріктеу әрекеттері кезінде тосқауыл құрылғысын белгілі бір уақытқа жабу және дабыл сигналын беру;

14) ағымдағы және алаңдатарлық оқиғаларды тіркеу және хаттамалау;

15) басқару құрылғысынан байланыс істен шыққан кезде әрбір кіру нүктесінде тосқауыл құрылғысынан тану құрылғысының автономды жұмысы.

Тану құрылғысы келесі функцияларды орындайды:

1) сәйкестендіру белгісін сәйкестендіргіштерден оқып тану;

2) енгізілген сәйкестендіру белгісін басқару құрылғысының жадында немесе дерекқорында сақталатындармен салыстыру;

3) пайдаланушыны сәйкестендіру кезінде тосқауыл құрылғысын ашуға сигнал қалыптастыру;

4) басқару құрылғысымен ақпарат алмасу.

Басқару құрылғылары келесі функцияларды орындайды:

1) тану құрылғыларынан ақпаратты қабылдау, оны өңдеу, берілген түрде көрсету және тосқауыл құрылғыларын басқару сигналдарын әзірлеу;

2) қол жеткізу сипаттамаларын (кодты, қол жеткізудің уақыт аралығын, қол жеткізу деңгейін және басқаларын) көрсету мүмкіндігімен объект қызметкерлерінің дерекқорын енгізу;

3) қол жеткізу нүктелері арқылы жұмыскерлердің өтуін тіркеудің электрондық журналын жүргізу;

4) қол жеткізу нүктелеріндегі алаңдатарлық жағдайлар туралы ақпаратты басымдықпен шығару;

5) тосқауыл құрылғыларының, тану құрылғылары мен байланыс желілерінің жай-күйінің жарамдылығын бақылау.

Қол жеткізуді бақылау және басқару жүйесі сәйкестендіру белгілерін іріктеу немесе таңдау жолымен айла-шарғыдан қорғаумен қамтамасыз етіледі, ал құрамдас бөліктердегі конструкциясы, сыртқы түрі мен жазулары қолданылатын кодтардың ашылуына әкеп соқпайды.

Объектіні кіруді бақылау және басқару жүйесімен жаратқандыру үш негізгі кіру аймағында жүргізіледі:

1) бірінші аймақ – персонал мен келушілерге қолжетімділігі шектелмеген ғимараттар, аумақтар, үй-жайлар;

2) екінші аймақ – персоналдың шектеулі құрамына, сондай-ақ объектіге келушілерге біржолғы рұқсаттамалар бойынша немесе объект персоналының сүйемелдеуімен кіруге рұқсат етілген үй-жайлар;

3) үшінші аймақ – қатаң белгіленген қызметкерлер мен басшылар кіре алатын объектінің арнайы үй-жайлары.

Кіруді бақылау және басқару жүйесімен төмендегілерді жабдықтау қажет:

1) объектіге қызметтік кіреберіс;

2) арнайы қызметтік үй-жайларға есіктер;

3) орталықтандырылған бақылау пульті үй-жайларының есіктері;

4) басшылықтың қалауы бойынша басқа да үй-жайлар.

96. Жедел байланыс жүйесі мыналарды қамтамасыз етуі керек:

1) жедел байланыс жүйелері үшін белгіленген тәртіппен бөлінген жиіліктер диапазонындағы жұмысты;

2) күзет пунктіндегі кезекші мен қызмет көрсету аумағындағы күзет нарядтары арасындағы екі жақты радиобайланысты;

3) қызмет көрсету аумағы шегінде күзет нарядтары арасындағы екі жақты радиобайланысты;

4) Қоғам объектілерінде және іргелес аумақта белгіленген байланысты қамтамасыз ету үшін жеткілікті сыйымдылық пен қызмет көрсету аймағын;

5) берілетін ақпаратты қорғауды;

6) негізгі жабдықты, коммутация орталығын және жүйенің диспетчерлік орталығын негізгі электрмен жабдықтаудан ажырату кезінде резервтік электрмен жабдықтауға (және керісінше) автоматты түрде көшіру мүмкіндігін. Резервтік қуат көзінен жұмыс істеу уақыты - кемінде 2 сағатты құрайды.

Жедел байланыс жүйесі компоненттерінің конструкциясы қызмет көрсетуші персоналды электр құрылғыларын пайдалану, қызмет көрсету және жөндеу кезінде олардың электр қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

97. Хабарлау жүйесі мыналарды жүзеге асырады:

1) ғимараттарға, үй-жайларға, адамдар тұрақты немесе уақытша болатын объект аумағының учаскелеріне дыбыстық және (немесе) жарық сигналдарын беруді;

2) қауіптілік сипаты, эвакуациялау қажеттілігі мен жолдары, адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған басқа да іс-қимылдар туралы сөйлеу ақпаратын таратуды;

3) Азаматтық қорғау туралы Заңының нормаларына сәйкес құлақтандыру сигналдарын жеткізу.

Нысанда хабарлау жоспары жасалады, оған мыналар кіреді:

1) лауазымдық міндеттері штаттан тыс жағдайлардың салдарын болғызбау немесе жою жөніндегі іс-шараларға қатысу көзделген қызметкерлерді шақыру схемасы;

2) штаттан тыс жағдайларда қызметкерлердің әрекет ету алгоритмдері;

3) эвакуациялау жоспарлары;

4) хабарлау сигналдарының жүйесі.

Хабарлау жүйесінің әрекет ету барысында адамдарды эвакуациялау төмендегілермен сүйемелденеді:

1) авариялық және күзеттік жарықтандыруды қосу;

2) эвакуациялау процесін қиындататын дүрбелең мен басқа да құбылыстардың алдын алуға бағытталған арнайы әзірленген мәтіндерді (өту жолдарында, тамбурларда, баспалдақ торларында және басқа жерлерде адамдардың жиналуы) құлақтандыру жүйесі бойынша беру;

3) эвакуациялау бағыттары мен жолдарының жарық көрсеткіштерін автоматты түрде қосу;

4) қосымша эвакуациялық шығу есіктерін автоматты түрде ашу (мысалы, электромагниттік құлыптармен жабдықталған).

Хабарлау сигналдары басқа мақсаттағы сигналдардан өзгеше болуы керек.

Дабыл берушілердің саны және олардың қуаты адамдардың тұрақты немесе уақытша болатын барлық орындарында қажетті естуді қамтамасыз етеді.

Қорғалатын аумақта рупорлық дауыс зорайтқыштар қолданылады. Олар жарықтандыру тіректеріне, ғимарат қабырғаларына және басқа құрылымдарға орнатылады.

Объектідегі дауыс зорайтқыштардың дұрыс орналасуы мен саны берілген сөйлеу хабарламаларының оқылуына эксперименттік жолмен анықталады және нақтыланады.

Хабарлау жүйелерінің коммуникацияларын объектінің радиотрансляциялық желісімен біріктірілген жобалауға жол беріледі.

98. Күзет сигнализациясы жүйесімен құпия ақпаратты, жасырын ақпаратты және материалдық құндылықтарды тұрақты немесе уақытша сақтайтын объект ғимаратының периметрі бойынша бірінші және соңғы қабаттарда орналасқан барлық үй-жайлар, сондай-ақ олармен шектес барлық үй-жайлар, бөлмелер және осал жерлер (терезелер, есіктер, люктер, желдеткіш біліктер мен қораптар) жабдықталады.

Жалған жұмыс басталуы мүмкін және анықтау ықтималдығы өте жоғары жұмысты қажет ететін объектілерде әртүрлі физикалық әрекет принципінің бірнеше сенсорларын біріктіретін датчиктер жүйелерін пайдалану қажет. Сезімтал элементтердің орналасуы адамның кіру сигналы бір уақытта бірнеше датчиктерде пайда болатындай және уақыт бойынша кедергілер пайда болатындай етіп таңдалады.

Объектінің қауіпсіздігін арттыру үшін күзет дабылы жүйесінің құрылымы мыналарға сүйене отырып айқындалады:

- 1) осы объектінің жұмыс режимі;
- 2) ғимараттар ішіндегі үй-жайлардың орналасу ерекшеліктері;
- 3) қорғалатын аймақтардың саны.

Күзетілетін аймақтардан дабыл хабарламалары орталықтандырылған бақылау пультіне немесе объектінің ішкі күзет пультіне шығарылады.

Ішкі күзет пульттері күзет бөлімшелерінің қызметтік үй-жайларында немесе осы мақсаттар үшін арнайы жабдықталған орындарда орналасады.

99. Телевизиялық бейнебақылау жүйесі мыналарды қамтамасыз етуі керек:

1) күзетілетін аймақтардың, үй-жайлардың, объектінің периметрі мен аумағының жай-күйі туралы көрнекі ақпаратты күзет бөлімшесінің арнайы бөлінген үй-жайындағы жергілікті бақылау пунктінiң не автоматтандырылған режимдегі орталықтандырылған күзет пунктінiң мониторларына беру;

2) оқиғаларды кейіннен талдау үшін бейнеақпаратты сақтау (ақпаратты сақтау мерзімі 30 (отыз) тәуліктен кем болмауға міндетті);

3) оқиғаларды автоматты режимде немесе оператор командасы бойынша бейне құжаттау;

4) бұрын жазылған ақпаратты жаңғырту;

5) уақытты, күнді және телекамера идентификаторын белгілеу арқылы бейнежазбаға жедел қол жеткізу;

б) жедел басқару орталықтарының ақпараттық кіші жүйелеріне қосылу немесе аумақтық полиция органдарының кезекші бөлімдеріне бейнежазбаны беру мүмкіндігі.

Объектіде телевизиялық бейнебақылау жүйесімен жабдықталады:

1) аумақтың периметрі;

2) бақылау-өткізу пункттері;

3) негізгі және қосалқы кіреберістер;

4) сыни аймақтары бар аумақ пен үй-жайлар, оларға дәліздер;

5) объект басшысының (меншік иесінің) қалауы бойынша басқа да үй-жайлар.

Объектінің аумағын немесе периметрін бақылауға арналған бейнекамералар объектінің орналасқан климаттық аймағына сәйкес сыртқы қондырғылар үшін климаттық факторлардың әсер ету жағдайларын ескере отырып, жұмыс жағдайында қамтамасыз етіледі.

100. Қарап тексерудің техникалық құралдары объектіге және объектіден рұқсатсыз әкелуге (шығаруға), кіргізуге (әкетуге) тыйым салынған қаруды, басқа да заттар мен нәрселерді анықтау үшін объектілерде қолданылады.

Объектіні техникалық тексеру құралдарымен жарақтандыру объектілерге тән қауіп-қатерлерге, оның жұмыс істеу ерекшеліктеріне сәйкес келеді. Тексеру құралдарымен жарақтандыруға жататын "Қазпошта" акционерлік қоғамының объектілерін және оның филиалдары объектілерінің тізбесін ішкі қауіпсіздік басқармасы әзірлейді және оны Басқарма төрағасы бекітеді.

101. Резервтік, үздіксіз электрмен жабдықтау жүйелері мен құралдары негізгі желілік қоректендіру болмаған кезде жабдықтың кемінде 12 (он екі) сағат жұмыс істеуін қамтамасыз ететін аккумуляторлық қолдауы бар үздіксіз қоректендіру көздерінің күзет дабылы, қол жеткізуін бақылау және басқару жүйелерін қамтамасыз етеді.

Электр қуатының дербес резервтік көздері кіруді бақылау және басқару жүйесінің, телевизиялық бейнебақылау жүйесінің, күзет және кезекші жарықтандырудың жұмысын қамтамасыз етеді – қалалар мен қалалық үлгідегі кенттерде – кемінде 24 (жиырма төрт) сағат.

102. Телевизиялық күзет жүйелері мен құлақтандыру жүйелерін қоспағанда, объектілерді қажетті инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыру мүмкін болмаған жағдайда, нұсқаулыққа сәйкес олардың болмауын өтейтін өзге де инженерлік-техникалық шешімдер және (немесе) қауіпсіздік шаралары қабылданады.

Объектіні инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыру жөніндегі іс-шаралардың аяқталу мерзімі объектіге террористік тұрғыдан осал мәртебе беру туралы хабарлама алған сәттен бастап 6 (алты) айдан аспайды.

Объектінің инженерлік-техникалық жабдығы міндетті түрде техникалық қызмет көрсету бойынша регламенттік жұмыстарды жүргізу жолымен жұмыс жағдайында ұсталады.

Террористік тұрғыдан осал объектілердің меншік иесінің, иесінің, басшысының немесе өзге де лауазымды адамдарының шешімі бойынша объектіде қосымша инженерлік-техникалық жабдық орнатылады.

Қазақстан Республикасы
Цифрлық даму, инновациялар
және аэроғарыш өнеркәсібі
министрлігінің объектілерін
және оның террористік тұрғыдан
осал ведомстволарын
терроризмге қарсы қорғауды
ұйымдастыру жөніндегі
нұсқаулыққа
I-қосымша

Сабақ тақырыптарының нұсқалары

1. Теориялық сабақтар өткізу шеңберінде:

- 1) экстремистік ұйымдар мен ағымдар қызметінің негізгі қағидаттары мен әдістері;
- 2) қазіргі терроризм: терроризм актілерін жасаудың нысандары мен әдістері;
- 3) терроризмге қарсы іс-қимылдың мемлекеттік жүйесі;
- 4) терроризм актілерін дайындау және жасау тактикасы;
- 5) террористік тұрғыдан осал объектілерді терроризмге қарсы қорғауға қойылатын заңнама талаптары;
- 6) жарылғыш құрылғылардың жалпы белгілері;

2. Нұсқау өткізу шеңберінде:

1) қызметшілердің, қызмет объектісі қызметкерлерінің терроризм актісіне және (немесе) оны объектінің аумағы шегінде жасау қатері жағдайындағы іс-қимыл тәртібімен егжей-тегжейлі танысуы: кепілге алынған кездегі іс-әрекеттер; жарылғыш құрылғыға ұқсас күдікті зат табылған кездегі іс-әрекеттер; объектіні өндіру туралы анонимді қоңырау алған кездегі іс-қимыл тәртібі; ауызша хабарлама алған кездегі іс-қимыл тәртібі нысанды өндіру туралы және т.б.

1) терроризмге қарсы қорғаныстың инженерлік-техникалық құралдарын пайдалану тәртібі (өткізу режимін қамтамасыз етуге жауапты қызметкерлер үшін);

2) үй-жайларды қарау техникасының, жарылғыш құрылғыларды төсеу орындарын анықтаудың тәртібі, қауіпсіздік шаралары (өткізу режимін қамтамасыз етуге жауапты қызметкерлер үшін).

3. Практикалық сабақтар өткізу шеңберінде:

1) объектілердің қызметкерлерін, қызметкерлерін, қызметшілерін хабардар етуді ұйымдастыру;

- 2) эвакуация жүргізу кезінде қызметкерлерді, қызметшілерді, қызметкерлерді, объектіге келушілерді эвакуациялау және қауіпсіздік шаралары;
- 3) иесіз заттар, күдікті заттар табылған кездегі іс-әрекеттер;
- 4) аумақтық ішкі істер және Ұлттық қауіпсіздік органдарын терроризм актісін (актілерін) жасау немесе жасау қатері туралы хабардар ету жөніндегі қызметкерлердің іс-әрекеттері
- 5) үй-жайларды тексеру, жарылғыш құрылғыларды төсеу орындарын анықтау (өткізу режимін қамтамасыз етуге жауапты қызметкерлер үшін).

Ескертпе: бұл тізбе толық болып табылмайды.

Сабақтарды өткізу кезінде объектілердің басшылығы объектінің ерекшелігін ескереді, қосымша іс-шараларды қамтиды немесе онсыз, оның пікірінше, террористік қауіп туындаған кезде қызметшілер мен қызметкерлердің міндеттерді шешу қабілетіне нұқсан келтірмейтіндерді жояды.

Практикалық сабақтардың тақырыбын таңдағанда оны құқық қорғау органдары мен ұлттық қауіпсіздік органдарының мамандарын тартпай өткізу мүмкіндігін бағалау қажет.

Қазақстан Республикасы
Цифрлық даму, инновациялар
және аэроғарыш өнеркәсібі
министрлігінің объектілерін
және оның террористік тұрғыдан
осал ведомстволарын
терроризмге қарсы қорғауды
ұйымдастыру жөніндегі
нұсқаулыққа
2-қосымша

Террористік сипаттағы ықтимал қауіптерге объект тұлғаларының әртүрлі топтарының іс қимыл алгоритмдері

Терроризм актісін (актілерін) жасау немесе жасау қаупі туралы Қазақстан Республикасының аумақтық ішкі істер және ұлттық қауіпсіздік органдарын дереу хабардар ету жөніндегі алгоритм

Террористік іс-әрекетті ықтимал дайындау мен жүзеге асырудың негізгі белгілері анықталған кезде:

1) Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің немесе ішкі істер министрлігінің аумақтық органдарына дереу хабарланады.

Ұлттық қауіпсіздік комитетінің кезекші қызметінің телефоны: 110.

Бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметтің телефоны: 112.

Ішкі істер органдары кезекші қызметінің телефоны: 102.

Ақпарат беру кезінде терроризм актісінің жасалғаны немесе оның жасалу қаупі туралы алынған мәліметтер, объектінің атауы мен мекенжайы, оқиға болған уақыты,

зардап шеккендердің болуы, олардың орналасқан жері мен жай-күйі, хабарламаны беретін адамның тегі, аты және әкесінің аты (ол болған кезде) және ол атқаратын лауазымы көрсетіледі;

2) бір мезгілде өзара іс-қимыл жасайтын күзет ұйымының "дабыл батырмасын" басу арқылы сигнал беріледі, ол аумақтық ішкі істер органын дереу хабардар етеді;

Ескерту: Толық деректердің болмауы жауапты тұлғаларды дереу баяндамадан босатпайды.

Ақпаратты жедел жеткізу үшін аумақтық ішкі істер, ұлттық қауіпсіздік органдарының, сондай-ақ Төтенше жағдайлар министрлігі, авариялық-құтқару және медициналық мекемелердің телефон нөмірлері нақтыланады. Дайындалып жатқан терроризм актілерінің белгілі фактілері, адамдардың күдікті әрекеттері туралы хабарлаудың мазмұны мен нысаны талқыланады.

1-бөлім. Нысанның келушілері мен қызметкерлеріне қарулы шабуыл жасау кезіндегі іс-қимыл алгоритмі

1. Келушілердің әрекеттері:

қорғану: ғимараттан абайлап кету немесе үй-жайға баспана беру, есікті құлыптау, тәртіп сақшыларының келуін күту;

мүмкіндігінше құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды, күзетті, персоналды, объектінің басшылығын қарулы шабуылдың фактісі мен мән-жайлары туралы кез келген тәсілмен хабардар етуге міндетті.

2. Қызметшілердің, қызметкерлердің іс-әрекеттері:

мүмкіндігінше құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды, күзетті, персоналды, объектінің басшылығын қарулы шабуылдың фактісі мен мән-жайлары туралы кез келген тәсілмен хабардар етуге;

мүмкіндігінше келушілерді, көрсетілетін қызметті алушыларды эвакуациялауды жүргізу;

қорғану: ғимараттан абайлап кету немесе үй-жайға баспана беру, есікті құлыптау, тәртіп сақшыларының келуін күту.

3. Кезекші бөлімшенің іс-қимылы:

Қарулы шабуылдаушыны анықтаңыз;

мүмкіндігінше оның объектідегі адамдардың жаппай болатын жерлеріне қарай жылжуына тосқауыл қою;

объектінің, құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдардың басшылығына қарулы шабуыл фактісі туралы кез келген тәсілмен хабарлау;

объектіде уақытша/тұрақты тұрған адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге шаралар қабылдау (эвакуациялау, ішкі кедергілерді бұғаттау және басқалар);

өз қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

4. Нысан басшылығының әрекеттері:

құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды қарулы шабуылдың фактілері мен мән-жайлары туралы дереу хабардар ету;

объектіде адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын ұйымдастыру (эвакуациялау, ішкі кедергілерді бұғаттау, объектідегі штаттан тыс жағдай туралы хабарлау және басқалар);

терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтың келген күштерімен өзара іс-қимыл.

2-бөлім. Кепілге алу кезіндегі әрекеттер алгоритмі

5. Келушілердің әрекеттері:

қорғану: кепілге алынбау, ғимараттан абайлап кету немесе үй-жайға баспана беру, есікті құлыптау, тәртіп сақшылары келгенге дейін немесе ғимараттан кету үшін қауіпсіздікті қамтамасыз ету;

мүмкіндігінше құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды кепілге алу жағдайлары мен шабуылдаушылар (саны, қару-жарағы, жарақтандырылуы, жасы, лақап националь, ұлты және басқалары) туралы кез келген қолжетімді тәсілмен және өз қауіпсіздігін кепілдендірілген қамтамасыз ету шартымен ғана хабардар етуге міндетті.

6. Қызметкерлердің, қызметшілердің, қызметкерлердің іс-әрекеттері:

қорғану: кепілге алынбау, ғимараттан абайлап кету немесе үй-жайға баспана беру, есікті құлыптау, тәртіп сақшылары келгенге дейін немесе ғимараттан кету үшін қауіпсіздікті қамтамасыз ету;

мүмкіндігінше құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды кепілге алу жағдайлары мен шабуылдаушылар (саны, қару-жарағы, жарақтандырылуы, жасы, лақап националь, ұлты және басқалары) туралы кез келген қолжетімді тәсілмен және өз қауіпсіздігін кепілдендірілген қамтамасыз ету шартымен ғана хабардар етуге міндетті.

7. Кезекші бөлімшенің іс-қимылы:

Қарулы шабуылдаушыны (ларды) анықтау;

мүмкін болса, оның объектідегі адамдардың жаппай болатын жерлеріне қарай жылжуына тосқауыл қойыңыз;

объектінің басшылығына, құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарға кепілге алуға оқталу фактілері мен мән-жайлары туралы кез келген қолжетімді тәсілмен хабарлау;

объектідегі адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын қабылдау (эвакуациялау, зиянкестердің жолындағы ішкі кедергілерді бұғаттау және басқалар);

өз қауіпсіздігін қамтамасыз ету (кепілге алудан және басқалардан аулақ болу).

8. Нысан басшылығының әрекеттері:

құқық қорғау, арнаулы мемлекеттік органдарды және (немесе) үшінші тұлғаларды кепілге алу әрекетінің фактілері мен мән-жайлары туралы қолжетімді тәсілмен дереу хабардар ету;

мүмкіндігінше объектіде адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын ұйымдастыру (эвакуациялау, ішкі кедергілерді бұғаттау, объектідегі штаттан тыс жағдай туралы хабарлау және басқалар);

мүмкіндігінше терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтың келген күштерімен өзара іс-қимылды ұйымдастыру.

9. Кепілге алу кезіндегі әрекеттер:

тынышталу, үрейленбеу. Тыныш дауыспен сөйлесу;

басқыншылардың көзіне қарамау, арандатушылықпен әрекет етпеу. Басқыншыларды физикалық күш немесе қару қолдануға итермелейтін әрекеттерге жол бермеу;

басқыншылардың талаптарын орындау, оларға қайшы келмеу, ашуланшақтық пен дүрбелеңге жол бермеу;

мүмкін болатын қатал сынаққа физикалық және психикалық тұрғыдан дайындалу;

басқыншыларға жеккөрушілік пен немқұрайлылық білдірмеу;

басынан бастап (әсіресе бірінші сағатта) басқыншылардың барлық нұсқауларын орындаңыз. Басқыншылардан кез келген әрекетті жасауға рұқсат сұрау;

өз мінез-құлқыңызбен басқыншылардың назарын аудармаңыз, белсенді қарсылық көрсетпеу. Бұл сіздің жағдайыңызды нашарлатады;

егер қашудың сәттілігіне толық сенімділік болмаса, жүгіруге тырыспау;

басқыншылар туралы мүмкіндігінше көп ақпаратты есте сақтау (саны, қару-жарак, сыртқы түрі, дене бітімі, екпін, әңгіме тақырыбы, темперамент, мінез-құлық);

сіздің орналасқан жеріңізді анықтауға тырысу (түрмеде);

мүмкін болса, кез-келген қол жетімді байланыс әдісін қолдана отырып, өмірге қауіп төндірмей, сақтық танытып, болған жағдай туралы Құқық қорғау органдарына немесе арнайы органдарға, қауіпсіздік бөліміне немесе объектіні қорғау қызметіне хабарлауға тырысу;

қандай болса да, тамақты елемеу. Бұл күш пен денсаулықты сақтауға көмектеседі;

жарақат алған кезде өзіңізге алғашқы медициналық көмек көрсетуге тырысу;

ең бастысы, басқыншылар өздерін басқаруды тоқтатса да, үрейленбеу;

ол терезелерден, есіктерден және басқыншылардың өздерінен алыс орналасады. Бұл бөлмеге шабуыл, басқыншыларды жеңу үшін мергендерді ату жағдайында сіздің қауіпсіздігіңізді қамтамасыз етеді;

арнайы бөлімшелердің қызметкерлері кепілге алынғандарды босату жөніндегі операцияны жүргізген кезде мынадай талаптарды сақтаған жөн:

еденге төмен қаратып жатыңыз, мүмкін болса қабырғаға басыңыз, басыңызды қолыңызбен жабыңыз және қозғалмау;

ешқандай жағдайда арнайы бөлімшелердің қызметкерлерімен немесе олардан қашып кетпеңіз, өйткені басқыншы ретінде кепілге алу қаупі бар;

мүмкін болса, есіктер мен терезелердің саңылауларынан аулақ болыңыз;

егер шабуыл және кепілге алу кезінде (жеке басын анықтағанға дейін) ықтимал басқыншы сияқты дұрыс емес әрекет жасаса, ашуланбау. Босатылған кепілге алынған адамды тінту, байланыстыру, жауап алу жағдайында түсіністікпен қарау. Арнайы бөлімшелердің мұндай әрекеттері (барлық адамдарды түпкілікті сәйкестендіруге және шынайы қылмыскерлерді анықтауға дейін) негізделген.

3-бөлім. Жарылғыш құрылғыларды және жарылғыш заттар төсеу кезіндегі әрекеттер алгоритмі

10. Жарылғыш құрылғыны көрсететін белгілер:

табылған затта сымдардың, арқанның, электр таспаның болуы;

күдікті дыбыстар, шертулер, зат шығаратын сағаттар;

заттан бадамның тән иісі немесе басқа ерекше иіс шығады;

табылған затты әдеттен тыс орналастыру;

әр түрлі қуат көздерінің табылған затына орнатылған, сыртқы белгілері бойынша антеннаға ұқсас сым және басқалар.

11. Күдікті зат табылған кезде келушілердің әрекеттері:

қол тигізбеңіз, жақындамаңыз, қозғалмаңыз;

иесіз заттың ықтимал иесін анықтау үшін айналаңыздағы адамдардан сұхбат алыңыз;

осы заттың жанында радиобайланыс құралдарын, оның ішінде ұялы байланыс құралдарын пайдаланудан бас тарту;

мүмкіндігінше анықтау уақыты мен орнын бекітіңіз;

күдікті заттың табылғаны туралы объектінің күзетіне, персоналына не аумақтық ішкі істер және Ұлттық қауіпсіздік органдарының кезекші бөлімдеріне дереу хабарлау;

жарылғыш құрылғыға ұқсас заттың пайда болуын және оны анықтаудың маңызды жағдайларын сипаттауға дайын болу;

дүрбелең туғызбау үшін не болғанын білуі керек адамдардан басқа ешкімге жарылыс қаупі туралы хабарлауға болмайды;

қорғауды қамтамасыз ететін заттардың артына паналаңыз (ғимараттың бұрышы, баған, қалың ағаш, автомобиль және басқалар);

объектінің, құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдардың күзетіне күдікті тұлға/лар (саны, қолдан жасалған жарылғыш құрылғының, қарудың бар болуының сыртқы белгілері, жарақтандырылуы, жасы, лақап националь, ұлты және басқалары) туралы хабарлау;

объекіден кету, мүмкін болмаған жағдайда-күрделі құрылыстың артына және қажетті қашықтыққа баспана беру.

12. Күдікті зат анықталған кезде қызметкерлердің, қызметкерлердің, қызметшілердің іс-әрекеттері:

қол тигізбеңіз, жақындамаңыз, қозғалмаңыз;

иесіз заттың ықтимал иесін анықтау үшін айналаңыздағы адамдардан сұхбат алыңыз;

осы заттың жанында радиобайланыс құралдарын, оның ішінде ұялы байланыс құралдарын пайдаланудан бас тарту;

мүмкіндігінше анықтау уақыты мен орнын бекітіңіз;

күзетте күдікті заттың табылғаны туралы объектінің персоналына не аумақтық Ұлттық қауіпсіздік және ішкі істер органдарының кезекші бөлімдеріне дереу хабарлау;

жарылғыш құрылғыға ұқсас заттың пайда болуын және оны анықтаудың маңызды жағдайларын сипаттауға дайын болу;

дүрбелең туғызбау үшін не болғанын білуі керек адамдардан басқа ешкімге жарылыс қаупі туралы хабарлауға болмайды;

мүмкіндігінше күзетпен бөгде адамдардың күдікті затқа және қауіпті аймаққа кіруін шектеуді ұйымдастыру;

қауіпті аймаққа іргелес аумақтан адамдарды ұйымдасқан түрде эвакуациялауды қамтамасыз етуге көмектесу;

қорғауды қамтамасыз ететін заттарды (ғимараттың бұрышы, бағанасы, қалың ағаш, автокөлік және басқалары) паналаңыз, бақылау жүргізіңіз;

объектіні, құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды күдікті адам немесе өзімен бірге жарылғыш құрылғылары немесе жарылғыш заттары болуы мүмкін адамдар тобы (саны, қолдан жасалған жарылғыш құрылғының, қарудың бар болуының сыртқы белгілері, жарақтандырылуы, жасы, ұлты және басқалары) анықталған жағдайда күзетуді хабардар ету;

келушілерді эвакуациялауды ұйымдастыруда басшылық пен күзетке жәрдем көрсету;

объектіден кету, мүмкін болмаған жағдайда – күрделі құрылыстың артына және қажетті қашықтыққа баспана беру.

13. Күдікті зат анықталған кезде кезекші бөлімшенің іс-әрекеті:

қол тигізбеңіз, жақындамаңыз, қозғалмаңыз;

иесіз заттың ықтимал иесін анықтау үшін айналаңыздағы адамдардан сұхбат алыңыз;

осы заттың жанында радиобайланыс құралдарын, оның ішінде ұялы байланыс құралдарын пайдаланудан бас тарту;

мүмкіндігінше анықтау уақыты мен орнын бекітіңіз;

күдікті заттың табылғаны туралы объектінің күзетіне, персоналына не аумақтық Ұлттық қауіпсіздік және ішкі істер органдарының кезекші бөлімдеріне дереу хабарлау;

жарылғыш құрылғыға ұқсас заттың пайда болуын және оны анықтаудың маңызды жағдайларын сипаттауға дайын болу;

дүрбелең туғызбау үшін не болғанын білуі керек адамдардан басқа ешкімге жарылыс қаупі туралы хабарлауға болмайды;

бөгде адамдардың күдікті затқа және қауіпті аймаққа қажетті алып тастауда қол жеткізуін шектеуді қамтамасыз ету;

қауіпті аймаққа іргелес аумақтан адамдарды ұйымдасқан түрде эвакуациялауды қамтамасыз ету;

қорғауды қамтамасыз ететін заттарды (ғимараттың бұрышы, бағанасы, қалың ағаш, автокөлік және басқалары) паналаңыз, бақылау жүргізіңіз;

объектінің, құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдардың күзетіне күдікті адам немесе өзімен бірге жарылғыш құрылғылары немесе жарылғыш заттары болуы мүмкін адамдар тобы (саны, қолдан жасалған жарылғыш құрылғының, қарудың бар болуының сыртқы белгілері, жарақтандырылуы жасы, лақап националь, ұлты және басқалары) анықталған жағдайда хабарлау.

14. Басшылықтың әрекеттері:

құқық қорғау, арнаулы мемлекеттік органдарды күдікті адамның анықталғаны немесе иесіз заттың табылғаны туралы дереу хабардар ету;

қажетті алып тастауда иесіз күдікті затты табу орнын қоршауды ұйымдастыру;

адамдарды объектіден эвакуациялауды ұйымдастыру, объектідегі штаттан тыс жағдай туралы хабарлау және басқалар;

күдікті заттарды табу мақсатында үй-жайларды аралауды және аумақтарды қарауды қамтамасыз ету;

терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтың келген күштерімен өзара іс-қимылды ұйымдастыру, қажетті ақпаратты ұсыну.

15. Егер жарылғыш құрылғы немесе оған ұқсас зат табылса, қоршауды алып тастау және ұйымдастыру кезінде келесі қашықтықтар сақталады:

граната РГД-5-50 метр;

граната Ф – 1-200 метр;

салмағы 200 грамм тротил дойбы – 45 метр;

салмағы 400 грамм тротил дойбы-55 метр;

дипломат - 230 метр;

жол чемоданы - 350 метр;

автокөлік - 460-580 метр;

автобус - 920 метр;

жүк көлігі (фургон) - 1240 метр.

4-бөлім. Жанкешті лаңкестерді қолдану арқылы шабуыл жасау кезіндегі әрекеттер алгоритмі

16. Келушілердің әрекеттері:

қорғану: ғимараттан абайлап кету немесе үй-жайға баспана беру, есікті құлыптау, тәртіп сақшыларының келуін күту;

мүмкіндігінше құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды, күзетті, персоналды, объектінің басшылығын қарулы шабуылдың фактісі мен мән-жайлары туралы кез келген тәсілмен хабардар етуге міндетті.

17. Қызметкерлердің, қызметшілердің, қызметкерлердің іс-әрекеттері:

қорғану: ғимараттан абайлап кету немесе үй-жайға баспана беру, есікті құлыптау, тәртіп сақшыларының келуін күту;

мүмкіндігінше құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды, күзетті, персоналды, объектінің басшылығын қарулы шабуылдың фактісі мен мән-жайлары туралы кез келген тәсілмен хабардар етуге міндетті.

18. Күзет әрекеттері:

мүмкін болса, оның объектідегі адамдардың жаппай болатын жерлеріне қарай жылжуына тосқауыл қойыңыз;

объектінің басшылығына, құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарға күдікті адамның немесе адамдар тобының анықталғаны туралы кез келген тәсілмен хабарлау;

объектідегі адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын қабылдау (эвакуация, ішкі кедергілерді бұғаттау);

күдікті адамның немесе адамдар тобының объект бойынша қозғалысын бақылауды ұйымдастыру (жеке өзі не бейнебақылау жүйесі арқылы);

өз қауіпсіздігіңізді қамтамасыз етіңіз.

19. Басшылықтың әрекеттері:

объектіде күдікті адамды немесе адамдар тобын анықтау туралы ақпаратты құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарға дереу беру (оның ішінде адал ниетпен әрекет ету);

құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне қаскүнемді анықтау және ұстау уақытын қысқартатын күдікті адам туралы барынша толық ақпарат беру;

адамдарды ұйымдасқан эвакуациялауды қамтамасыз ету;

өз қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

5-бөлім. Дайындалып жатқан терроризм актісі туралы хабарламалар түскен кездегі іс-қимыл алгоритмі

20. Қауіп-қатерді алушының телефон арқылы әрекет етуі (кезекші бөлімшенің басшысы, қызметкері, қызметкері):

1) әңгіме барысында қоңырау шалушының жынысын, жасын және сөйлеу ерекшеліктерін белгілеңіз:

дауыс (қатты немесе тыныш, төмен немесе жоғары);

сөйлеу қарқыны (жылдам немесе баяу);

айтылуы (айқын, бұрмаланған, кекештенген, сыбырлаған, екпінмен немесе диалектімен);

сөйлеу мәнері (бұзақылықпен, балағат сөздермен);

2) дыбыстық фонға (автомашиналардың немесе теміржол көлігінің шуы, теле-немесе радиоаппаратураның дыбысы, дауыстар, басқалар), қоңыраудың сипатына (қалалық, қалааралық) назар аудару;

3) сөйлесудің нақты басталу уақытын және оның ұзақтығын жазыңыз;

4) әңгіме барысында келесі сұрақтарға жауап алуға тырысыңыз:

бұл адам қайда, кімге, қай телефонға қоңырау шалады?

ол қандай нақты талаптар қояды?

жеке талап қояды ма, әлде делдал ретінде әрекет етеді ме және қандай да бір адамдар тобын ұсынады ма?

ол қандай шарттармен немесе олар жоспардан бас тартуға келіседі?

онымен қалай және қашан байланысуға болады?

бұл қоңырау туралы кімге хабарлау керек?

5) қоңырау шалушыдан сіз және мектеп басшылығы шешім қабылдауы немесе қандай да бір әрекет жасауы үшін мүмкін болатын ең ұзақ уақыт аралығына қол жеткізуге тырысыңыз;

6) әңгімелесу процесінде немесе әңгімелесу аяқталғаннан кейін дереу ішкі істер органдарының "102" арнасына немесе "112" бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметіне және ұйым басшылығына телефон қатері туралы хабарлауға міндетті.

21. Дайындалып жатқан терроризм актісі туралы анонимді хабарламалар жазбаша (электрондық) түрде келіп түскен жағдайда қызметкерлерге:

хатты (жазбаны, электрондық жеткізгішті) уәкілетті лауазымды адамға сақтау және жылдам беру шараларын қабылдау;

мүмкіндігінше хатты (жазбаны, электрондық тасымалдағышты) полиэтилен пакетке салу керек;

кұжатта саусақ іздерін қалдырмауға тырысыңыз;

барлығын сақтаңыз: құжаттың өзі, конверт, қаптама, кез-келген тіркеме. Ештеңе тастамаңыз;

хатты (жазбаны, электрондық тасымалдағышты) алу немесе табу мән-жайларын есте сақтау;

кезекшіге (жауапты, жедел кезекшіге) дереу хабарлау қажет.

хабарламаны алғаннан кейін ішкі істер органдарының "102" арнасына немесе "112" бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметіне және ұйым басшылығына ақпараттық қатер туралы дереу хабарлау қажет.

6-бөлім. Күдікті пошта жөнелтілімдерін алған жағдайда әрекет алгоритмі

Күдікті пошта жөнелтілімі анықталған жағдайда Министрліктің (объектінің) қызметкерлеріне:

контейнерді, сөмкені, контейнерді және т.б. ашуға тырыспау;

мүмкін болса күдікті хатты немесе бандерольді алмау;

бұл факті туралы министрліктің (объектінің) басшылығына, санэпидқадағалаудың аумақтық органдарына хабарлау;

күдікті поштаның басқа хаттар мен бандерольдерден бөлінгеніне көз жеткізу;

белгісіз заттың ғимараттың желдету жүйесіне ашылып жөнелтілуінен түсу мүмкіндігін болдырмайтын шаралар қабылдау;

мамандар келгенге дейін күдікті жөнелтімдерді герметикалық ыдысқа (тығыз жабылатын қақпағы бар шыны ыдыс немесе көп қабатты пластик пакеттерге) салыңыз. Бұл ретте теріні жеке қорғаудың импровизацияланған құралдарын (резеңке қолғаптар, полиэтилен пакеттер) және тыныс алу жолдарын (респиратор, мақта-дәке таңғыш) пайдалану;

мамандар келгенге дейін герметикалық жабық ыдысты бөгде адамдардың қолы жетпейтін жерде сақтау;

күдікті хат-хабарлармен (олардың мекенжайлары, телефондары) тікелей байланыста болған барлық адамдардың тізімін жасау;

күдікті хат-хабарлармен байланыста болған адамдарға жеке гигиена шараларын (қолды сабынмен жуу, мүмкіндігінше душ қабылдау) және аурудың алдын алу бойынша медицина қызметкерлерінің ұсынымдарын мүлтіксіз орындау қажет.

7-бөлім. Уәкілетті мемлекеттік органдардан терроризм актісін (актілерін) жасау немесе жасау қатері туралы ақпарат алу кезінде Министрлік объектілері лауазымды адамдарының іс-әрекеттері алгоритмі

"Терроризм актісі қатерінің туындауы туралы ақпарат мониторингінің және халықты хабардар етудің мемлекеттік жүйесін ұйымдастыру және оның жұмыс істеуі қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 9 тамыздағы № 611 Жарлығына сәйкес террористік қауіптілік деңгейлерін белгілеу кезінде қабылданатын шаралармен қатар Министрліктің объектісі басшылары/немесе жауапты тұлғасы мынадай қауіпсіздік шараларын қолданады:

1) террористік қауіптіліктің орташа ("сары") деңгейінде:

Министрлік объектілерінде өткізу режимін күшейту;

арнайы техникалық құралдарды пайдалана отырып, келушілерді, персоналды және көлік құралдарын тексеру іс-шараларын жүргізу барысында режимдік шараларды күшейту;

алынған ақпаратқа байланысты тиісті саладағы мамандарды тарта отырып, дағдарыстық жағдайларды оқшаулау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын қызметкерлерге, қызметшілерге және қызметкерлерге нұсқама беру;

терроризм актісін жасау қаупі және қажетті іс-әрекеттер туралы қызметкерлер мен қызметкерлерді хабардар ету;

өзара іс-қимыл жасайтын құқық қорғау және арнайы органдармен байланыс орнату (арнайы бөлінген байланыс арналары бойынша қосымша) ;

2) террористік қауіптіліктің жоғары ("қызғылт сары") деңгейі кезінде (террористік қауіптіліктің "сары" деңгейін белгілеу кезінде қабылданатын шаралармен қатар):

дағдарыс жағдайларын оқшаулау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын қызметшілер мен қызметкерлердің дайындығын тексеру және олардың терроризм актісінің жолын кесу және адамдарды құтқару жөніндегі ықтимал іс-қимылдарын пысықтау;

Министрлік объектілерін қорғауды күшейту;

объектінің аумағы бойынша көлік құралдарының қозғалысын бақылауды күшейту, қару мен жарылғыш заттарды анықтаудың техникалық құралдарын қолдана отырып, көлік құралдарына тексеру жүргізу;

өзара іс-қимыл жасайтын құқық қорғау және арнаулы мемлекеттік органдармен байланыс орнату (арнайы бөлінген байланыс арналары бойынша қосымша);

3) террористік қауіптіліктің сыни ("қызыл") деңгейін белгілеу кезінде (террористік қауіптіліктің "сары" және "қызғылт сары" деңгейлерін енгізу кезінде қолданылатын шаралармен қатар):

адамдарды құтқару, құтқару қызметтері мен құралымдарының үздіксіз жұмысына жәрдемдесу жөнінде шұғыл шаралар қабылдау;

өзара іс-қимыл жасайтын құқық қорғау және арнайы органдармен байланыс орнату (арнайы бөлінген байланыс арналары бойынша қосымша) ;

объектіні Төтенше режимге ауыстыру немесе Министрлік объектісінің жұмыс істеуін тоқтату (қажет болған жағдайда);

объектідегі күзет қызметін тоқтату (қажет болған жағдайда).

Қазақстан Республикасы
Цифрлық даму, инновациялар
және аэроғарыш өнеркәсібі
министрлігінің объектілерін
және оның террористік тұрғыдан
осал ведомстволарын
терроризмге қарсы қорғауды
ұйымдастыру жөніндегі
нұсқаулыққа
3-қосымша
Нысан

Терроризмге қарсы дайындық бойынша оқу іс-шараларын есепке алу

ЖУРНАЛЫ

(титул парағы)

_____ (ұйымның атауы)

Терроризмге қарсы даярлық бойынша оқу іс-шараларын өткізуді есепке алу журналы № _____

Журналды жүргізуді бастау күні " " 20 ж.

Журналды жүргізудің аяқталу күні " _ " 20 ж.

(ішкі жағы)

1-бөлім. Нұсқаулар

№ п/п	Нұсқау өткізу күні	Нұсқау өтушінің аты-жөні (әкесінің аты болған жағдайда) және лауазымы	Нұсқау түрі	Нұсқау өткізушінің аты-жөні (әкесінің аты болған жағдайда) және лауазымы	Нұсқау алушының қолы	Нұсқау өткізген адамның қолы
1	2	3	4	5	6	7

2-бөлім. Сабақтар

1. Сабақты өткізу күні.
2. Сабақтың тақырыбы.
3. Оқу сұрақтары.
4. Қатысқан қызметкерлердің саны.
5. Сабақты өткізген адамның қолы.

Қазақстан Республикасы
Цифрлық даму, инновациялар
және аэроғарыш өнеркәсібі
министрлігінің объектілерін
және оның террористік тұрғыдан
осал ведомстволарын
терроризмге қарсы қорғауды
ұйымдастыру жөніндегі
нұсқаулыққа
4-қосымша

Террористік тұрғыдан осал объектілерге әкелуге тыйым салынған заттардың тізбесі

Жарылғыш заттар, жарылғыш заттар және олармен толтырылған заттар:

- 1) кез-келген қаптамада және кез-келген мөлшерде мылтық;
- 2) жауынгерлік патрондар (оның ішінде шағын калибрлі);
- 3) газ қаруына арналған патрондар;
- 4) аңшылық капсюльдер (пистондар);

5) пиротехникалық құралдар: сигналдық және жарықтандыру зымырандары, сигналдық патрондар, қону дойбылары, түтін патрондары (дойбы), диверсиялық сіріңкелер, бенгал оттары, теміржол петардалары;

- б) тротил, динамит, тол, аммонал және басқа да жарылғыш заттар;

7) капсульдер-детонаторлар, электродетонаторлар, электр тұтандырғыштар, детонациялаушы және от өткізгіш шнур және басқалар.

2. Сығылған және сұйытылған газдар:

1) тұрмыстық газдар (бутан-пропан) және басқа газдар;

2) жүйке-паралитикалық және көзден жас ағызатын әсерді толтыратын газ баллондары және басқалар.

3. Жанғыш қатты заттар:

1) өздігінен жануға бейім заттар;

2) сумен өзара әрекеттесу кезінде тез тұтанатын газдар бөлетін заттар: калий, натрий, металл кальций және олардың қорытпалары, фосфорлы кальций және басқалар;

3) ақ фосфор, сары, қызыл және жанғыш қатты заттар санатына жататын барлық басқа заттар.

4. Каустикалық және коррозиялық заттар:

1) күшті бейорганикалық қышқылдар: тұз, күкірт, азот және басқалар;

2) фторсутек (фтор) қышқылы және басқа да күшті қышқылдар мен коррозиялық заттар.

5. Улы және улағыш заттар:

1) кез келген ыдысқа салынған сұйық немесе қатты күйдегі кез келген улы күшті және улы заттар;

2) барлық гидроциан қышқылының тұздары және цианид препараттары;

3) циклон, цианқорытпа, мышьяк ангидридi және басқалар;

4) объект қызметкерлеріне шабуыл жасау құралы ретінде пайдаланылуы мүмкін, сондай-ақ объектіге қауіп төндіретін басқа да қауіпті заттар, заттар мен жүктер.

6. Қару: тапаншалар, револьверлер, мылтықтар, карабиндер және басқа да атыс қарулары, газ, пневматикалық қарулар, электрошок құрылғылары, кортиктер, стилеттер, амфибиялық штык-пышақтар.